

Pa Romu

Na Podapodalaina na leta

¹ Ara Paula maka nabulu ti Jisu karisito, beto ko na Tamaza tu za kukuziu ko qa tinoni tagarunuqu beto za mijataziu aza ko qa vaqatani za na nongoro leana za koko lame vei tana Tamaza.

² Na nongoro leana ani za na Tamaza tu za tori ule momoeni tu pa moa tu pana tadiria na nana tinoni korokorotai aza vei za pojai pa Kukuti Tabuna.

³ Ko na veveina na Tuna aza za podo tinoni pana tutina i Devita na bangara aza,

⁴ beto pana nana toa tinamaza za taule votu pana neqi za na Tuna na Tamaza aza tonai za turu mule pana uke: aza za i Jisu karisito na nada Bangara.

⁵ Pana roiti za roitini i Jisu Karisito aza za gami tekua gami za na variroqu varialona beto gami tamijata ko gami tinoni tagarunumami tana Tamaza ko gami vaqatani gami na Karisito, ko doru tinoni karovodi mari vazozoto beto mari vatabe ko mi tavalavata za nizongona aza.

⁶ Beto gamu pa guguzu pa Romu ba gamu somana tanguti tavitiria tu ria za kukuria na Tamaza, ko koviria na nana i jisu Karisito za gamu.

⁷ Ara za qa kuti lao tadigamu doru pa Romu, gamu za roquroqugamu na Tamaza beto za kukudigamu na nana tinoni aza.

Ara qa tepai ko na variroqu varialona beto na bule tana Tamaza na Tamada beto na Bangara i Jisu Karisito mi kole somana tadigamu.

I Paula za Paranga Leana lao tana Tamaza

⁸ Momoe, pana roiti za roitini i Jisu Karisito qa boka paranga leana laoni ara tana qua Tamaza za na veveimiu gamu doru, ura na miu rangerange za tori tavavakato tu pana varilivutaina na kasia guguzu.

⁹ Na Tamaza, aza qa nabuluni pa doruna qua toa pana vareregena na nongoro leana veveina na Tuna, za gilagilaziunana za ara qake mu-madigamu za gamu

¹⁰ doru totozo qa varavara. Qa tepa vitivitigia ko koviria bi vamaalumia na Tamaza za bi boka vado-goroniziu maka zona ko ba lame dogorogamu mae za gamu qa gua.

¹¹ Ura qa nyorogua vitivitigi ovikigamu ara za gamu ko ma iadigamu kaki varivana tana On-gongu, ko gamu mu tavanepi pana miu rangena na Bangara qa gua.

¹² Ko tonai muna tavanepi nari za gamu beto ara tana makarai varitokai lao lame; ara mana tatoka pana rangerange tadigamu beto gamu ba muna tatoka pana rangerange taqu qa gua.

¹³ Ka viza tavitiqu, ara qake nyoroguadigamu ko bu mumani gamu za vei tori kubo totozo tu qa uanani ko ba lame dogorogamu qa gua, ba qa tasuqutu tinganai ko za kamua tu na totozo ani. Qa nyorogua vagabalaria tugu vei ria kaki tinoni ketakoi ko mari tutia i Jisu Karisito qa gua, maka moqaza podeke vei qa tori roitini tu pana tadiria goto tinoni karovodi.

¹⁴ Ura ara za na qua roiti tadiria na tinoni Qiriki beto nake Qiriki, tadiria na tinoni gigigalaidi beto tadiria na pupugudi tugu vei za za kolenana.

¹⁵ Ko za vei aza za ara qa ngalingali vanaqitini ko mana kemarani za na nongoro leana tadigamu pa Romu tugu vei.

Na Nongoro Leana za na Neqi tana Tamaza

¹⁶ Ara qake keani za na nongoro leana na veveina na Karisito, ura aza tugu za na neqi tana Tamaza qari taaloni ria doru tinoni qari vazozoto, momoe ria na tinoni Jiu beto ria na tinoni karovodi tugu vei.

¹⁷ Ura na nongoro leana za uleni za na tuvizi tana Tamaza, ko na tuvizi aza za lame tonai za rangea gu na Karisito za na tinoni. Za tori tapoja pikata tu pa Kutikuti Tabuna za ari za gua vei, <<Na tinoni tuvizina mina toani na rangerange,>> za gua.

Ria Doru Tinoni qari Kilu Paleni na Tamaza

¹⁸ Na korakora tuvizina tana Tamaza za za koko lagere vei pa noka ko za raja pana tadiria doru tinoni qari vakevakeporea na Tamaza beto qari roitidi na roiti ikikeredi; ria za na dia zona ikikeredi qari suqutia na zozotona veveina na Tamaza ko zake tabata.

¹⁹ Ria qari boka gilagilai vakabere valeananidia na Tamaza, ura na Tamaza makana za vadogoro vakabereni nana uana ria.

²⁰ Ura ria nana uana paedi za podalaina tu totonai za roitini na kasia guguzu za za vata-dogoroni pana vinapodaka za roitidi. Ko doru

zakazava qari uleni na nana neqi kole jolana beto na nana toa tinamasa za qari tori tabata valeleana tu, ko kepore za maka tinoni mina boka paranga vei ari, <<Ara qake gilagilai na Tamaza ko vei za qake valavatia!>> mina gua.

²¹ Qari gilagilaidia ria na Tamaza ba qarike izongo vani na vatarazae aza za pada bi lao tana Tamaza, beto ko kepore tugu bari izongo paranga leana lao za pana tana. Goto na dia roquroquna veveina na Tamaza za za gua goboro zozoto beto na bulodi za pugelia na rodomo ko qarike boka batia na zozoto.

²² Qari neneroni za qari gilagilaidia na Tamaza qari gua, ba qari galegale tuturu duviduvili gu za.

²³ Ko qari daidia vani na vatarazae za na Tamaza kole jolana, goto qari vatarazaeria tu ria na beku qari taroitani vei na tinoni marike kole jola, beto ko na bekudi na manugu tatava na manugu gaveri made nenedi, beto ko ria na zakazava qari nyotolo.

²⁴ Qari tuturu duviduvili ria na tinoni ko za vei za za loi laodi na Tamaza pana dia nyorogua lulusadi pa bulodi, ko qari roitini ria za na roiti varivakeadi tonai qari makarai virivori lao lame makadi.

²⁵ Qari dainidia za na zozoto tana Tamaza, goto na Tamaza sekese ked i tu za qari nyorogudi. Ko qari vatarazaeria beto qari valavataria ria na vinapodaka tana Tamaza. Ko qarike madini za na Tamaza aza za vapodakaria doru zakazava, aza za pada mina tavatarazae kamua na kamua. Agua.

²⁶ Ko za vei za na Tamaza za loi laodi pana dia nyorogua varivakeadi, ko ria na reko qari

virivori lao lame tavitiria ria na reko, aza nake uana kolena.

²⁷ Ko ria na marene ba qari loi pale tugu za na uana kolena, goto qari varinyorogua gu makadi. Ko qari roitini ria za na roiti varivakeadi ko qari virivori lao lame gu makadi ria na marene. Ko za vei za qari gozoria tugu ria za na vinakilasa na padana na dia sela.

²⁸ Ko qarike dogoro vaporeveveinaia ria za vei bari kopuni pana roqudi za na Tamaza, ko za loi lao paledi na Tamaza pana dia roquroqu gua gaborodi ria ko qari roitidi gu ria ria na uana qarike garo pana dogoro tana Tamaza.

²⁹ Ko na dia toa za pugeleria na doru zakazava qarike tuvizi, na ikikeredi, na dogoro nyorogudi na dia zakazava goto tinoni, na varivarivaikerai lao lame, na konokono, na varivuke tinoni, na varikana, na varipera, na nyonyorava, beto na roquroqu vaikere paledi na goto tinoni. Qari pogoza valeko sekeseke,

³⁰ qari poja vikevikereria na goto tinoni, qari kanai na Tamaza, qari varivapaleka, qari valavata muledi makadi beto qari paranga valavalavatai, qari vapodo zona korega pana roiti votudi na roiti ikikeredi, beto qarike vataberia na tinadi na tamadi.

³¹ Kepore na dia tavagigala, qarike tarange pana dia paranga, na bulodi za kobakobani na variroqu, beto qarike tokadi na goto tinoni.

³² Qari gilagilaidia za na uana tuvizina tana Tamaza za pojai za ria qari toadi na toa ikikeredi vevei zara za na padadi mari tavauke tugu, ba qarike roitidi gu makadi za na roiti ikikeredi beto

qari beto gu, goto qari valeananaria tugu vei ria
qari roitidi na zakazava vevei zara.

2

Na Varituti tana Tamaza

Na Varituti tana Tamaza

¹ Ko, qokolo, i ze i ao ko qu juturia ria na goto tinoni? Ao qu juturia ria na goto tinoni za pala munake boka tavugasa tonai mina varituti na Tamaza. Ura tonai qu juturia na goto tinoni, nari za makamu tugu za qu jutugo ura ao ba qu roitidi tugu ria na roiti ikikeredi qari roitidi ria.

² Taqe tori gilagila valeanianada tu gita za na varituti tana Tamaza za na koko lame veina pana tuvizi tonai za tutidi ria qari roitidi na zakazava ikikeredi vei ari.

³ Qokolo, ko ao ba qu roitidi tugu makamu ria tugu na sela qu jutudi ria na goto tinoni! Ko Ae vei ao qu rovea pala muna boka talegazanimua ao za na varituti tana Tamaza?

⁴ Ba palu qu vakepore veveinai beka za na variroqu lavata tana Tamaza beto na nana uana vei zake oqoqanai tagigiri beto ko za boka adono vamomozonigo na Tamaza. Quke gilagilai tu ao za na variroqu tana Tamaza za vei ko mi boka vagabaligo ao za gua?

⁵ Ba qu korapa vapatua beto qu vaduvilia na bulomu, ko qu korapa boka varikamu tarinigo makamu za na vinakilasa muna gozoria pana rane tonai mina tadogoro votu za na varituti tuvizina tana Tamaza.

⁶ Ura na Tamaza mina okoto tabaradi na laonana na dia roiti ria na tinoni.

⁷ Ria na tinoni qarike ngajuni na roiti leana beto qari nyaqoa ko na Tamaza mi vaululuria na valavataria beto ko mari tekua na toa kepore vinabetona qari gua, za na Tamaza mina vadi na toa jola.

⁸ Goto ria qari nyaqoa na dia nyorogua makadi beto qari daidiani na zozoto goto qari tutia tu na dia zona seladi, za na Tamaza mina vagozorodi na nana vinakilasa manginina ria.

⁹ Ria doru tinoni qari roitini aza za sela za mina vagozorodi na tapata beto na vitigi takulanga, momoe ria na Jiu beto ria na tinoni karovodi tugu vei.

¹⁰ Goto ria qari toani na roiti leana za mina vaululuria na valavataria beto mina vadi na bule, momoe ria na Jiu beto ria na karovodi tugu vei.

¹¹ Ura na Tamaza zake tokatoka kale.

¹² Ria na tinoni karovodi qarike izongia na Vavanau ti Mosese, ko qari sela beto qari uke tugu pana peguruna na Vavanau aza. Beto ria na Jiu qari izongia na Vavanau aza za qari sela, beto na Vavanau tugu aza za tutidi.

¹³ Ura nake ria na tinoni qari nongoria gu na Vavanau za qari tavatuvizi pa moena na Tamaza, goto ria tu qari tutia na Vavanau za qari tavatuvizi.

¹⁴ Tonai ria na karovodi qarike izongia na Vavanau ti Mosese qari roitidi pana dia uana kolena za na zakazava pana Vavanau, nari za zozoto qarike izongia tugu za na Vavanau, ba za maka

moqaza podeke vei qari tori tutia tu ria za na vavanau.

¹⁵ Na dia uana za uleni za na roiti tana vavanau za za takuti gu pana bulodi, ko na monanadi ba za uleni gu aza za, ura na dia roverove zoku totozo za toke muledi beto kaki totozo za toketokedi.

¹⁶ Ko ari mina roiti vei na Tamaza pana rane tonai mina tutidi za na roquroqu golomodi tadiria na tinoni, ko mina roiti vagore votua i Jisu Karisito za na varituti tana Tamaza, mina vei vaputaputa za pojai na nongoro leana qa taraeni ara.

Ria na Jiu ba qarike Tutia na Vavanau

¹⁷ Ego ao qu vizongonigo maka tinoni Jiu makamu za qu totoravuzia na Vavanau ti Mosese beto qu vaqatani za na tinoni tana Tamaza ao qu gua.

¹⁸ Qu gilagilai na nyorogua tana Tamaza beto qu boka mijata pikataria ria na zakazava qari leana jola, ura qu tavagigalai pana Vavanau ao.

¹⁹ Qu gilagila vaeana za makamu za maka tinoni varitoka tadiria nake batabatadi, na kabere tadiria pa rodomo,

²⁰ maka tinoni vavanau tadiria na pupupugudi, beto maka tinoni varivagigalai tadiria qari melaluni na zozoto tana Tamaza, beto qu izongia na gigalai okoto valeana beto na zozotona pana Vavanau.

²¹ Ego ko ao qu vagigalairia ria na goto tinoni qu gua, za ae za vei qu vagigalaigo tugu makamu? Ao qu tarae, <<Muke iko!>> qu gua, ba ao makamu quke iko?

²² Ao qu paranga, <<Muke barabarata!>> qu gua, ba ao makamu quke barabarata? Ao quke

tavaraguadi ria na beku, ba ao makamu quke ikoria na zelepade?

²³ Ao qu vatavatarangeni za na veveina qu izongia na Vavanau, ba ao makamu quke vakeporea na Tamaza tonai qu majai na Vavanau tana Tamaza?

²⁴ Za zotonana gu za na Kutikuti Tabuna tonai ari za gua vei, <<Pana laemiu gamu za ria na tinoni karovodi qari poja vikevikeria za na izongiona na Tamaza,>> za gua.

²⁵ Na pobe za na vinagilagila na tinoni tana Tamaza ao, ko vei bu kopuni na Vavanau nari za na mua tapobe za za pore laena. Ba vei munake tutia na Vavanau nari za na mua tapobe za varitoto vei gu quke tapobe ao.

²⁶ Beto ko na tinoni karovona zake tapobe za bi tutia na uana tuvizina za nyoroguani na Vavanau, nari za na Tamaza mina dogoro veini maka tinoni tapobena aza.

²⁷ Ko na tinoni karovona zake tapobe za vei mina tutia na Vavanau nari za mina tutinigo ao, ura qu izongia ao za na vavanau takutina beto qu tapobe tugu ba qu majai na Vavanau.

²⁸ Nake aza gu za tapobe na vulitina za na tinoni Jiu zozoto, beto nake zakazava za taroiti pa peguruna gu na tini tinoni za na ginuana zozoto na pobe.

²⁹ Goto aza tu za vevei na tinoni Jiu pa bulona za na tinoni Jiu zozoto, aza za tapobe na bulona. Ko na roiti ani za na Ongongu tana Tamaza tu za roitini, nake Vavanau takutina za roitini. Na tinoni

vevei zana za tekua na vatarazae tana Tamaza tu, nake pana tana tinoni.

3

Na Varituti tana Tamaza za Tuvizi

¹ Ego ko na za za izongia na tinoni Jiu vei za poreveveina jolani aza za izongia na tinoni karovona? Babi za poreveveina jola tugu za na veveina za tapobe na tinoni?

² E, kubo zakazava poreveveidi jola tugu za izongia za na tinoni Jiu! Momoe za, ura pana tadiria tinoni Jiu tugu qari tavagore vei ria na paranga tana Tamaza.

³ Ba ae za vei za? Ria kaki qari daidia vazozoto, ko ae vei na Tamaza minake kopuni na nana taringutinguti za vei ura ria qarike vazozoto?

⁴ Dai ko dai tugu! Qari tori tadogoro votu na galegale tinoni sekesekeki gu ria doru tinoni, ba na Tamaza minake izongo tetea nana paranga. Maka moqaza podeke vei tugu za pojai na Kutikuti Tabuna za ari za gua vei,

<<Pana mua paranga muna tadogoro votu na tuvizimu ao, Tamaza;
beto munake taleno ao tonai muna tutidi ria na tinoni,>> za gua.

⁵ Ba vei na roiti ikikeredi tu tadigita za bari vakabere vavotu valeania za na tuvizi tana Tamaza, nari za na za tana gua za vei? Ae vei na Tamaza za sela tonai za vakilasagita za gita tana gua? (Qa korapa paranga vei qari rovea kaki tinoni ara!)

⁶ Dai ko dai tugu! Ura vei bike vakilasagita na Tamaza, nari za ae mina vei mina boka pitua aza za na kasia guguzu tinoni za vei?

⁷ Ba vei na zozoto tana Tamaza za bi vapugele nyonyoa votua na vinalavatana na Tamaza tonai qake roitini ara za na zozoto tana Tamaza, nari ae za vei qa korapa tu tapitu vei maka tinoni selaqu ara?

⁸ Ego mina vei nari za ari gu ta guni vei ropi, <<Ariagada ko ta roiti vikevikere ko na leana mi lame!>> tana gua? Zozoto, ria kaki tinoni qari tori poja vikevikeregami tu beto qari jutudigami za gami gami gua qari gua! Na padadi tugu ko mari tapitu ria.

Kepore Maka Tinoni za Tuvizi pa Moena na Tamaza

⁹ Ego mu vainongoro valeana koviria. Ae vei gami na tinoni Jiu za gami tuvizi joladi ria na tinoni karovodi? Bi mija tu iapeki! Ura gami gami tori vakabere momoea tu za ria na tinoni Jiu beto na tinoni karovodi za qari makarai tapiu varikamu gu pana kauruna na neqi tana na sela.

¹⁰ Na Kutikuti Tabuna za tori pojaia tu za ari za gua vei,

<<Kepore zozoto za maka tinoni za tuvizi,

¹¹ kepare za maka za tavagigala, kepare maka za nyaqoa na Tamaza.

¹² Ria doru qari balinga loi pale na Tamaza ko qari makarai nyunyala varitakoi; kepare za maka bi roitini na leana, bi mija zozoto tugu maka.

- 13 Na poraporangadi za vei na bevi tomete tare-
vanga,
na meadi za pugelia na nyonyorava,
na paranga varivukedi
qari vei na poizinina na dole ikikerena pa
kauru beruberudi.
- 14 Na ngujudi za pugelia na leveleve ikeredi beto
na korakora.
- 15 Na nenedi za abutu siqasiqarai lao varivuke,
16 na ngangangulu beto na matamata taku-
langa qari balanga vapovizi pana doru
zona qari lekorai,
- 17 beto qarike tavaraguani na zona bule.
- 18 Na madini na Tamaza zake lugea na dia
roquroqu,>> za gua.
- 19 Ego ko taqe tori gilagilainada tugu gita za
doru zakazava qari takuti pana Vavanau za qari
takuti vadi tugu ria qari tatoka pana Vavanau, ko
kepore za maka tinoni mina boka paranga sogai
za na varituti tana Tamaza, beto ko ria doru tinoni
pa kasia guguzu za mari oe lao pana varituti tana
Tamaza.
- 20 Ego ko pana podeke roiti tutina na Vavanau za
kepore maka tinoni mina tadogoro vei na tuvizina
pa moena na Tamaza, ura aza gu na manugu za
vagilagiladigita na Vavanau za na nada sela gu.

*Na Tuvizi za koko lame vei pa Rangena na
Karisito*

21 Ego ba koviria na zona za vatuviziria na
Tamaza ria na tinoni za za tori bola votu tu, ba na

3:13 Kera Vatarazae 5.9; 140.3.

3:14 Kera Vatarazae 10.7.

3:17 Aisea 59.7-8.

3:18 Kera Vatarazae 36.1.

3:20 Kera

Vatarazae 143.2; Qelesia 2.16.

tuvizi aza zake kole pana Vavanau goto pana goto zona tu. Ba na Vavanau beto ria na tinoni koroko-rotai ba qari tori vavakatoni tu za na veveina na tuvizi aza.

²² Na Tamaza za vatuviziria pana moena makana ria na tinoni tonai qari rangea i Jisu Karisito. Na Tamaza za roitini za ani pana tadiria doru qari vazozotoa na Karisito, ura kepore zozoto za maka za bi goto pana tadiria na Jiu beto na tinoni karovodi,

²³ ura ria doru tinoni za qari sela beto gu ko qarike kamua za na pada ululuna za vakolea na Tamaza.

²⁴ Ba na vatuvizida gita tage vazozoto za na nana varivana aza za koko lame vei pa nana variroqu varialona. Ko i Jisu Karisito za pajuku teku muledigita beto za ruvatagita.

²⁵ Ko i Jisu za za varivanani na Tamaza, aza na vavavui za garo ko na vulasadi ria na nada sela tonai tage rangea aza za nyoa na orunguna pa korosi. Na Tamaza za roitini za ani ko za vabatidigita za na nana zona za vatuvizidi ria na tinoni pa moena makana. Pa moa zake oqanai tagigiridi ko za dogoro vajola paledi ria na sela tadiria na tinoni,

²⁶ ba koviria na Tamaza zake dogoro vajola paledi ria na sela tadiria na tinoni ko gita tage batia za na nana tuvizi. Pana zona ani na Tamaza za ule vadigita za aza makana za tuvizi beto aza za vatuviziria ria qari rangea i Jisu.

²⁷ Ko za vei za na za pana nada podeke makada za tana boka vaqatani gita? Bi julingai tu! Ae vei ria na tinoni mari boka vaqatani za na Tamaza

za dogoro veidi na tuvizidi ura qari tutia na Vavanau? Dai zozoto! Tonai gu qari rangea ria na Karisito za qari tavatuvizi ria.

²⁸ Ura gita taqe tori dogoria tu za na tinoni za za tavatuvizi pana moena na Tamaza tonai gu za rangea na Karisito, nake pana nana tutidi na garunu tana Vavanau.

²⁹ Ba ae vei na Tamaza za na Tamaza tadiria na tinoni Jiu gu? Ae vei nake Tamaza tadiria na tinoni karovodi tugu vei aza? Dai, aza ba na Tamaza tadiria na tinoni karovodi tugu vei.

³⁰ Ko na tori tagilagilana tu za aza gu za na Tamaza zozotona, ko aza tugu mina vatuviziria pana moena makana ria na tinoni Jiu tonai qari rangea na Karisito beto ko ria na tinoni karovodi ba za vatuviziria pa moena makana tonai tugu qari rangea na Karisito.

³¹ Ko, ae vei taqe vakepore veveinaia gita za na Vavanau ura koviria taqe tavatuvizi pana rangerange? Dai ko dai tugu! Taqeke dogoro vagorea gita za na Vavanau, goto koviria tugu za taqe sori vaturua pa pezo mauruna za na Vavanau.

4

I Ebarahami za Tavatuvizi tonai za Vazozoto

¹ Ego ko koviria mu vainongoroni za na zona za tadogoro vei na tuvizina i Ebarahami aza na tite tadigami. Pana zona za za tavatuvizi aza?

² Vei bi tavatuvizi pana moena na Tamaza ura za roitidi na roiti leadi i Ebarahami, nari za bi boka vaqatani aza pana tadiria na tinoni za nana tuvizi

aza, ba pa moena na Tamaza bike boka vaqatani tugu aza za na tuvizi aza.

³ Ura ari tu za gua vei za na Kutikuti Tabuna, <<I Ebarahami za vazozotoa na Tamaza, ko na Tamaza za dogoro veini na tinoni tuvizina aza,>> za gua.

⁴ Na tori tagilagilana tu za na tinoni za roiti za za tabatabara tugu, ko na nana tabara za zake tadogoro vei na varivana goto za tadogoro vei na laona na nana roiti.

⁵ Goto na tinoni zake roitini na roiti leadi goto za vazozotoa gu na Tamaza, aza za boka vatuvizia na tinoni ikerena, nari za pana nana rangerange aza za za tadogoro vei na tinoni tuvizina za na tinoni aza.

⁶ Ko i Devita na bangara ba za tori uleni tugu za na qeraqera za gozoria na tinoni zake roitidi na roiti leadi ba na Tamaza za dogoro veini gu na tinoni tuvizina aza. Ari za gua vei i Devita,

⁷ <<Qari tamana ria na tinoni na dia roiti ikikeredi na Tamaza za taleozodi, beto na dia sela za vapae paledi aza!

⁸ Za tamana za na tinoni aza ria na nana sela na Bangara zake puku tutini!>>^{*} za gua.

⁹ Ego ko na qeraqera za uleni i Devita ani za na dia gu ria qari tapobe, ba tadiria qarike tapobe tugu vei? Taqe tori batianada tu gita pana Kutikuti Tabuna za, i Ebarahami za vazozotoa na Tamaza, ko pana nana rangerange aza na Tamaza za dogoro veini na tinoni tuvizina aza.

4:3 Podapodalaina 15.6; Qelesia 3.6.

4:9 Podapodalaina 15.6; Romu 4.3; Qelesia 3.6; Jekopi 2.23.

^{*}

4:8 Kera Vatarazae

¹⁰ Ego ko ae totozo za na Tamaza za dogoro veini na tinoni tuvizina i Ebarahami? Totonai za tori tapobe tu, ba totonai tu za oqoro tapobe? Dai, nake pa liguna za tori tapobe tu za, goto totonai tu za oqoro tapobe aza.

¹¹ Ko pa liguna tu za tadogoro vei na tuvizina beto za tapobe aza, ko na pobe za na vinagilagilana gu za tori tekua tu i Ebarahami za na tuvizi aza tonai za vazozoto totonai tu za oqoro tapobe aza. Ko za vei aza za i Ebarahami za na tamadi ria doru qarike tapobe ba qari vazozotoa na Tamaza ko na Tamaza za dogoro veidi na tinoni tuvizidi.

¹² Beto ko i Ebarahami tugu vei za na tamadi ria qari tapobe, ba nake pana makana gu na ginuana vei ria za na tinoni tapobedi za, goto ria ba qari toani tugu za na toa rangerange aza na tamada i Ebarahami za toani totonai tu za oqoro tapobe.

Na Taringutinguti za lame tonai za kole na Rangerange

¹³ Ego ko nake pana ginuana i Ebarahami za tutia na Vavanau za na Tamaza za taringutingutini aza beto aza na tinoni mina podo pana tutina i Ebarahami ko mari izongia za na mana tana kasia guguzu, goto na taringutinguti aza za lame totonai gu za rangea na Tamaza ko za tadogoro vei na tinoni tuvizina i Ebarahami.

¹⁴ Vei ria gu qari tutia na Vavanau za bari izongia aza za taringutingutini na Tamaza, nari za na rangerange tana tinoni za za kepore veveina beto na taringutinguti tana Tamaza za na goborona gu za vei.

¹⁵ Na Vavanau za ule votuni za na vinakilasa tana Tamaza, ba ketakoi za kepore na vavanau za kepore tugu za na maja paranga.

¹⁶ Ko na taringutinguti za za lame pana tadiria qari vazozoto gu, ura na Tamaza za valame veini na varivana. Ko za vei za na taringutinguti ani za tavalao nake tadiria gu qari tutia na Vavanau, ba tadiria tugu vei qari vazozoto vei za vei i Ebarahami, aza na tamada gita taqe vazozoto.

¹⁷ Ko za tori pojainana tu na Kutikuti Tabuna ani, ari za gua vei, <<Ara qa tori mijatigo tu ao ko muna vei na tamadi ria zoku puku tinoni,>> za gua. Ko na taringutinguti za vavagua pana moena na Tamaza, aza na Tamaza za vazozotoa i Ebarahami. Ko aza tugu za na Tamaza za vatoa muleria ria na ukedi beto za boka kuku vapodakaria ria na zakazava qari ogoro podaka.

¹⁸ Ko i Ebarahami za vazozoto ko za kole adono vamauruni za na taringutinguti totonai kepore maka za bi boka tavazozoto ura aza beto na maqotana za qari tori baragozo na qoele tu. Ko za tavaizongo na tamadi ria zoku puku tinoni aza, aza tugu vei za pojai na Kutikuti Tabuna, ari za gua vei, <<Ria na mua koburu mari zoku vei na seru,>> za gua.

¹⁹ Zake rabeke pana nana rangerange aza ba za dogoro vakaberia aza na tinina, ura za tori tata maka gogoto aorona tu aza ko za tori baragozo tu beto i Sera ba za egoro.

²⁰ Ba na taringutinguti tana Tamaza zake orirabeke vasekea aza, goto za neqi za nana rangerange ko za vatarazaea tu na Tamaza

²¹ beto za vagilagila valeania za na Tamaza za izongia na neqi ko mina boka vagore votua na manugu za taringutingutini.

²² Ko za vei za i Ebarahami za tadogoro vei na tinoni tuvizina pana moena na Tamaza.

²³ Ego na veveina i Ebarahami za tadogoro vei na tinoni tuvizina za qarike takuti ko ti Ebarahami gu makana,

²⁴ goto qari takuti ko tadigita tugu vei taje tadogoro vei na tinoni tuvizida pa moena na Tamaza. Gita za taje vazozotoa na Tamaza aza za vaturu mulea pana uke i Jisu na nada Bangara.

²⁵ Na Tamaza za vamalumia ko za uke aza ura gita taje roitidi na roiti ikikeredi, beto za vaturu mulea ko za vatadogoroni za gita taje tavatuvizi pana moena na Tamaza.

5

Na Vuana taje Tekua na Tuvizi pa Moena na Tamaza

¹ Ego ko taje tori tavatuvizi tu pa moena na Tamaza za gita totonai taje vazozoto, ko koviria taje suvere bule tavitia gita na Tamaza ura na nada Bangara i Jisu Karisito za tori roiti veidigita tu aza.

² Beto ko pana roiti za roitini na Karisito za gita taje tekua za na variroqu varialona aza taje korapa tugu izongia koviria beto ko taje kemara qeraqera ura taje korapa adono gelegeleni za na Tamaza mina vadogorodigita nana vinalavata poreveveina.

³ Ba nake aza gu makana, goto gami ba gami qera tugu vei tonai gami gozoria na tapata, ura

gami gilgilai za na tapata za vuani na turu vangaju,

⁴ na turu vangaju za vuani na uana za dogoro garo pana moena na Tamaza, beto ko na uana garona za za vuani za na adono gelegeleni aza mina vadogorodigita na Tamaza.

⁵ Ko na adono gelegeleni aza mina vadogorodigita na Tamaza za zake boka vatakulangagita, ura na Tamaza za tori vuva votuni tu pana nada toa za na nana variroqu lame tadigita. Ko gita taqe gilgilai za na variroqu ani ura na Ongu Tabuna za vadigita za vagilagiladigita.

⁶ Totonai tu taqe korapa munyala ko kepore nada boka gita za na Karisito za uke vadigita pana totozo tamijatana tana Tamaza.

⁷ Za tapata jola za maka tinoni bi uke vani maka goto tinoni tuvizina. Ba palu kaki tinoni bari boka varene ko bari uke vani tugu maka tinoni leana!

⁸ Ba na Tamaza za tori vabatidigita tu za na nana variroqu makana ko totonai tu taqe korapa tinoni selada gita za na Karisito za uke vadigita.

⁹ Ego ko pana orunguna aza taqe tori tavatuvizi tu pana moena na Tamaza za gita, ko koviria za kabere valeleana gu za na Karisito pala mina alogita pana vinakilasa tana Tamaza.

¹⁰ Tonai tu taqe korapa suvere kanai gita na Tamaza ba aza za varibuledigita pana ukema na Tuna. Ko koviria ko na baere zozoto tana Tamaza za gita, ko na tagilagila valeanana za aza pala mina alogita za gita pana toa tana Tuna.

¹¹ Ba nake aza gu makana za, goto gita ba taqe kemara qeraqerani za na roiti za roitini na

Tamaza pana nada Bangara i Jisu Karisito, ura pana roiti tana za koviria taqe tapoja na baere zozoto tana Tamaza za gita.

Na Uke za Lame Vei Pana ti Adama goto na Toa za Lame Vei Pana tana Karisito

¹² Ego ko pana roiti tana maka tinoni, i Adama, za na sela za luge lame pana kasia guguzu, ko na sela za vuani za na uke. Ko pana zona vei ani za na uke za lame tadiria doru tinoni, ura ria doru qari sela beto vei i Adama.

¹³ Na sela za tori kolenana tu pana kasia guguzu za totonai za oqoro tavalame na Vavanau. Ba ketakoi za kepore na vavanau, nari ria na tinoni qarike tajutu taridi ria na dia sela ura kepore za maka vavanau bi suqutia na sela.

¹⁴ Ba na tagilagilana valeana za na uke za bangaradi ria doru tinoni podalai tu ti Adama ko za kamua ti Mosese aza za valamea na Vavanau. Ko na uke za bangaradi tugu vei ria qari roitini na maja paranga za goto pana maja paranga za roitini i Adama, aza na kirena na Karisito za tuti lame liguligu.

¹⁵ Ba na maja paranga ti Adama za zake vei na varivana tana Tamaza, ko na vuadi qarike varitoto. Za zozoto tugu za na vuana na maja paranga tana maka tinoni nari za zoku qari uke. Ba za lavatana jola mutugu za na variroqu varialona tana Tamaza beto na varivana za pugele nyonyoa tariria zoku tinoni, ko na varivana ani za lame vei pana variroqu varialona tana maka tinoni, i Jisu Karisito.

¹⁶ Beto ko na varivana tana Tamaza zake vei na sela tana maka tinoni, i Adama. Ura na vuana na

sela ti Adama za qari tapitu ria na tinoni, ba na vuana na kubo maja paranga tadiria na tinoni za za lame za na variroqu varialona beto na uana tuvizina.

¹⁷ Ego ko pana maja paranga tana maka tinoni za na uke za bangara, ko pana roiti za roitini na tinoni aza za bangara za na uke. Ba za lavatana jola mutu za na roiti za roitini maka tinoni, i Jisu Karisito! Ria doru qari tekua na variroqu varialona pugelena tana Tamaza ko qari tavatuvizi pa moena na Tamaza za mari somana bangara tavitia i Jisu Karisito, ko pana roiti za roitini i Jisu Karisito mari boka bangara ria.

¹⁸ Ego ko pana maka maja paranga tana maka tinoni za qari tagoregoreni ko qari tapitu ria doru. Ko pana zona vei tugu aza za pana maka roiti tuvizina tana maka tinoni za ria doru qari boka tavatuvizi pa moena na Tamaza ko qari tekua na toa jola.

¹⁹ Pana roiti duviduvili tana maka tinoni, i Adama, za kubo tinoni qari tavatinoni sela. Ko pana zona vei tugu aza za pana roiti vatabe tana maka tinoni, i Jisu Karisito, za ria kubo tinoni mari tinoni tuvizi pa moena na Tamaza.

²⁰ Na Vavanau za tavalame liguligu ko ria na tinoni mari boka dogoro pikatia Ae koi vei lulasana na dia sela. Ba ketakoi za gigiri na sela, nari na variroqu varialona tana Tamaza za lavatana jola tugu.

²¹ Ko maka moqaza podeke vei na sela za bagaradi ko za vaukeria ria na tinoni, nari za pana roiti za roitini i Jisu Karisito na nada Bangara za na variroqu varialona ba za bagaradi ko za

vaturiviziria beto za vadi tugu na toa jola ria na tinoni.

6

Taqe tori Uke Loi Pale tu na Sela ko Taqe Toa pana tana Karisito

¹ Ego ko na Tamaza za tori vadigita tu nana variroqu varialona za gita taqe sela ko za vei nari za na za tana gua za vei? Ae vei palu ta laonada gu toani za na toa sela ko mi tadogoro vakabekabere za na variroqu varialona tana Tamaza?

² Dai ko dai tugu! Taqe tori uke loi pale tu gita za na sela, ko na za laonana mule tana kole toa laonada gu pana sela?

³ Muke mumani gamu za tonai taqe tapaputaiso lao pana ti Jisu Karisito, nari za pana uke tana za taqe tapaputaiso lao za gita.

⁴ Ko gita za taqe taborutoka tavitia aza tonai taqe tapaputaiso lao pana nana uke. Ko maka moqaza podeke vei na Karisito za turu mule pana neqi lavata ti Tamada, nari za gita ba ta toani na toa koregana.

⁵ Ko gita za taqe tori tavaborutoni tavitia tu aza pana nana uke, ko za vei za gita ba pala tana makarai toa tavitia tugu aza tonai tana tavaturu mule vei aza.

⁶ Ego ko taqe gilagilainada za na nada toa leluna za tavasomana uke tavitia na Karisito pana nana korosi, ko na tinida za nyoroguani na sela za mi tapiara pale, ko gita take tavapinauzu pana sela.

⁷ Ura na tinoni ukema za za tori taruvata tu pana neqi tana sela.

⁸ Ko gita za taqe tori makarai uke tavitia tu na Karisito ko za vei za taqe vazozotoa za pala tana kole makarai toa tavitia tugu vei aza.

⁹ Taqe gilagilai za na Karisito za tori tavaturu mule tu pana uke ko minake uke ligu, ura na uke zake neqi jolani i Jisu.

¹⁰ Tonai za uke za ukeni aza za na sela tadiria doru tinoni maka makamakaina totozo gu, beto na toa za toani koviria za za toa vani na Tamaza.

¹¹ Ko pana zona vei tugu aza za gamu ba makamiu za mu dogoro veidigamu na tinoni ukedi qarike nyorogua sela, beto mu toa vani na Tamaza ura gamu tori somana kole maka tavitia tu i Jisu Karisito za gamu.

¹² Ego ko koviria muke vamalumia za na nyorogua sela ko mi bangarani na tinimiu aza pala mina nyabo gu, keta vei ko mu roitidi ria na nyorogua ikikeredi pana miu toa.

¹³ Beto muke vamalumu vani na sela ria na okokoto kobukobu tinimiu ko mari tavaroitia pana roiti ikikeredi. Goto mu vani tu na Tamaza za doruna miu toa, mu vei ria na tinoni qari tori tavatoa mule tu pana uke, beto mu vamalumu vani na Tamaza ria doruna na okokoto kobukobu tinimiu ko mari tavaroitia pana roiti tuvizidi.

¹⁴ Na sela za minake bangaradigamu, ura gamu za gamuke tapiu pana tutina na Vavanau goto gamu tatoka pana variroqu varialona tana Tamaza.

Na Pinauzu pana Roitina na Tuvizi

¹⁵ Ego ko tonai tana dogoria aza qa koni pojai ara, nari na za tana gua za gita? Ae vei palu ta-laonada gu toani na toa sela ura taqeke tapiu pana

tutina Vavanau goto taqe tatoka pana variroqu varialona tu tana Tamaza za gita? Dai ko dai tugu!

¹⁶ Ae vei quke gilagilai tugu gamu za tonai gamu vapinauzu muledigamu lao tana maka bangara ko gamu vatabea aza, nari za na nana pinauzu tugu na tinoni gamu vatabea za gamu? Ko gamu za vei muna pinauzu pana nyorogua tana sela za pala na vuana muna tekua za na uke tugu, ba vei muna vamalumugamu makamiu ko muna vatabea na Tamaza nari za muna vuani tugu gamu za na toa tuvizina.

¹⁷ Ba gami gami paranga leana jola lao tana Tamaza! Ura na totozo qari jola rari gamu gamu tavapinauzu tana na sela, ba koviria qu tori vatabea tu pana bulomiu za na varivagigalai gamu tavagigalaini.

¹⁸ Ko qu tori taruvata tu pana sela ko koviria za na nana pinauzu mutu na tuvizi za gamu.

¹⁹ Qa korapa paranga vavapodekeni na toa tadigita na tinoni ara ura gamu pana miu roverove tinoni za gamuke boka nongoro vakoititiria ria na varivagigalai koridi. Pana totozo qari jola rari gamu vamalumuria ria na okokoto kobukobu tinimiu ko gamu sela beto gamu tavapinauzu pana roiti pajidi beto na roiti ikikeredi, ko gamu roitidi tu lalaomiu gamu ria doru roiti ikikeredi. Ko pana zona vei tugu aza za koviria ba mu vamalumuria ria na okokoto kobukobu tinimiu ko mu tavapinauzu pana roiti tuvizina, ko mu toani za na toa liosona pana tana Tamaza.

²⁰ Gamu tonai gamu pinauzu tana sela, nari za gamuke tapiuni gamu za vei bu roitini gamu za na

tuvizi za nyoroguani na Tamaza.

²¹ Ego ko na za ria na vua leadi gamu vagavororia gamu tonai gamu roitidi perangaina ria na roiti ikikeredi qari vakeagamu koviria? Na vinaokotona ria na roiti ria ko na uke gu ke!

²² Ba koviria za gamu tori taruvata tu pana sela beto gamu tori tavapinauzu tu tana Tamaza za gamu, ko na vuana gamu izongia za na toa liosona pana tana Tamaza, ko na vinaokotona za na toa jola.

²³ Ura na tabarana na sela za na uke tugu, ba na varivana tana Tamaza za na toa jola aza tage izongia gita tonai tage kole maka tavitia i Jisu Karisito na nada Bangara.

7

Na Vavapada pana Varielava

¹ Ka viza tavitiq, tadigamu tugu gamu gilagilai na vavanau pana uana toa za qa korapa paranga lao ara. Gamu tori gilagilaimiu tu gamu za na vavanau za bangarani na tinoni tonai gu za korapa toanana za na tinoni aza.

² Ura mu dogoria tu maka vavapada ani ko. Na reko tiolata za tasuqutu ko minake piaria za nana varielava lao tana marenena tonai gu za korapa toanana za na marenena. Ba tonai mina tori uke tu za na marenena, nari za na reko za taruvata pana vavanauna veveina na marenena.

³ Ko za vei za vei bi korapa toanana za na marenena ko bi suvere tavitia maka goto marene za na reko aza, nari za mina tapoja na reko barabarata aza. Ba vei bi tori uke tu za na marenena, nari za taruvata pana vavanauna na marenena aza ko

mina boka varielava soganana gu, ko totonai za zake barabarata aza vei mina elavia maka goto marene.

⁴ Ego, ka viza tavitiqu, ko na Vavanau za gamu ba gamu tori uke loi pale tu totonai za uke na Karisito, ko koviria gamu za na nana tu na goto tinoni. Ko koviria gamu za na nana tu na Karisito, aza za tavaturu mule pana uke, ko koviria gita tana boka vuani na vua leana tana Tamaza.

⁵ Ura totonai tage toa tutiria gita ria na nada nyorogua makada nari za ria na nyorogua ikikeredi za arariadi na Vavanau pana okokoto kobukobu tinida, ko tage roitidi gita ria na roiti ikikeredi qari vuani na uke.

⁶ Ba koviria tage tori uke loi pale tu gita za na Vavanau aza za piugita. Ko koviria tage taruvata ko tage nabuluni na Tamaza pana zona korega tana Ongongu, nake pana tutina na Vavanau, aza na zona leluna.

Na Vavanau za Vabatidigita na Sela

⁷ Ego ko tonai tana dogoria aza qa koni pojai ara, nari na za tana gua za gita? Ae vei na Vavanau za na kutana na sela? Dai ko dai tugu! Ba ara za bake gilagilai za na za za na sela vei bi kepore na Vavanau. Ura ara bake gilagilai za na dogoro nyonyorogua za sela vei bike paranga vei ari za na Vavanau, <<Muke dogoro nyonyorogua,>> bike gua.

⁸ Ko tonai qa gilagilai ara za na garunu ani nari za na sela za tekua na lolomo leana tu ko za araria vanyonyoroguaniziu doru maka za ara. Ketakoi

za kepore na Vavanau nari za na roiti votuna na sela za zake taarariani.

⁹ Ara za totonai qa kole toa perangaina za qake gilagilai za na Vavanau ko qake rovea za qa sela, ba totonai za lame za na garunu ani nari za qa koni dogoro vakabekaberia ara za na toana na sela pana taqu,

¹⁰ ko tonai qa batia za na tinoni ukequ gu ara. Ara qa batia za aza tugu na garunu ani bi vaniziu na toa zozotona, za aza tugu za vaukeziu ara.

¹¹ Ura tonai qa gilagilai ara za na garunu ani nari za na sela za tekua na lolomo leana ko za vasianaziu ara, ko pana garunu aza na sela za vaukeziu ara.

¹² Ego ko na Vavanau za na liosona beto ko na garunu ani za na liosona, na tuvizina beto na leana.

¹³ Ego ko ae vei na Vavanau aza na leana za vaukeziu ara? Dai ko dai tugu! Na Vavanau aza za leana za vabatiniziu ara qa sela, beto ko na tinoni ukequ ara ura qa sela. Goto na sela tu za vaukeziu ara, ko na sela za tabata votu valeana na veveina. Ko tonai za lame za na garunu aza ko qake vatabea ara, nari za na sela za tabata votu maka zakazava selana jola.

Na Varipera pana Toa tana Tinoni

¹⁴ Ura tage gilagilainada gita za na Vavanau za na lame veina pana Ongongu tana Tamaza, ba ara na tinoni masa na orungu ko qa tavapinauzu pana tana na sela.

¹⁵ Aza qa roroitidi qake gilagila valeania ara, ura ara qake roitini za aza qa nyorogua roitini,

goto aza tu qake tavaraguani za aza tugu za qa roitini.

¹⁶ Ego ko vei ara qa roitini aza qake nyorogua roitini, nari ani za uleni za ara qa vaegoa gu za na Vavanau za na leana.

¹⁷ Ko nake pana qua nyorogua makaqu ara za qa roitini za na roiti ikikerena, goto na sela tu za kole pana taqu za roiti veiniziu.

¹⁸ Ara qa gilagilai za kepore maka leana bi kole pana taqu, aza pana qua toa za tatoka pana qua nyorogua makaqu. Ura na nyorogua roitini na leana za kolenana gu taqu, ba na bokaboka tu ko mana roitini na leana za keporeniziu.

¹⁹ Ko qake boka roitini tu ara za na leana qa nyorogua roitini, goto aza tu na ikikerena qake nyorogua roitini za qa roitini.

²⁰ Ego ko aza tugu qake nyorogua roitini ara za qa roitini, ko za vei za za kabereana gu za nake pana qua nyorogua makaqu ara za qa roitini za na roiti ikikerena, goto na sela tu za kole pana taqu za roiti veiniziu.

²¹ Ko ara qa batia maka neqi ikerena za bangaraniziu ara, ura tonai qa nyorogua roitini ara za na leana, nari za na ikerena gu za kole pana taqu.

²² Pana buloqu zozoto qa qera vitivitigini ara za na Vavanau tana Tamaza.

²³ Ara qa batia maka goto vavanau mutu za korapa roiti pana okokoto kobukobu tiniqu, maka goto vavanau aza za kanai za na vavanau qa vaegoa pana roququ. Ko na goto vavanau aza za vapinauzuziu pana sela za korapa roiti pana tiniqu.

²⁴ Maka tinoni nyunyunalana zozoto ara! I

zei mina aloziu pana nyorogua tana tiniqu za vaukeziu ani?

²⁵ Ba qa vatarazaea na Tamaza ara, aza mina aloziu pana roiti mina roitini i Jisu Karisito na nada Bangara! Ko ara makaqu za pana qua roquroqu qa nyorogua nabuluni na Vavanau tana Tamaza, ba pana qua nyorogua pana toa tini qa tavapinauzu pana neqi tana sela.

8

Na Toa pana Ongongu

¹ Ego ko koviria na Tamaza minake tutidi na vakilasaria ria qari kole maka tavitia i Jisu Karisito.

² Ura na neqi tana na Ongongu za vadigita na toa tonai tage kole maka tavitia i Jisu Karisito za tori ruvatigo tu pana neqi tana na sela beto tana na uke ao.

³ Aza na Vavanau ti Mosese zake boka roitini ura na tinida gita za tavamunyala pana sela, nari za na Tamaza za roitini. Aza za garunia za na Tuna makaina ko aza za lame podo pana maka tini vevei tugu na tini tana tinoni sela beto ko na veveina na sela za lameni aza. Ko tonai za lame nari za vakilasia aza za na sela tonai za gozoria aza za na vitigi pana toa tini,

⁴ ko na uana tuvizina za nyoroguani na Vavanau za koviria za gore votu pana tadigita tage toani nake nyorogua ikikeredi pana nada toa goto na nyorogua tu tana na Ongongu.

⁵ Ria qari toani na nyorogua ikikeredi tana na toa tini za na zakazava ikikeredi tana toa tini za qari kole roquroquria, goto ria qari toani na

nyorogua tana na Ongongu za na zakazava tana Ongongu za qari kole roquroquria.

⁶ Na tapatianani roqu totoni na nyorogua ikikeredi tana na toa tini za za vuani na uke, goto na tapatianani roqu totoni na nyorogua tana Ongongu za vuani na toa beto na bule.

⁷ Ko za vei za na tinoni za tapatianani roqu totoni na nyorogua ikikeredi tana na toa tini za za kanai na Tamaza, ura aza zake vatabea na Vavanau tana Tamaza, beto ko za kepore tugu vei na nana neqi ko mina boka vatabe.

⁸ Ko ria qari toani za na nyorogua ikikeredi tana toa tini za qarike boka vaqerai na Tamaza.

⁹ Ba gamu za gamuke toani na nyorogua ikikeredi tana na toa tini goto gamu toa vei tu za totolidigamu na Ongongu, ura na Ongonguna na Tamaza za korapa kole pana tadigamu. Na tinoni zake izongia na Ongonguna na Karisito, nari na tinoni aza za nake tana Karisito.

¹⁰ Ko vei mina kole pana miu toa na Karisito, nari za na tinimiu pala mari uke tugu ura za kolea na sela ba na ongongumiu za tori toa tu ura gamu tori tavatuvizi tu pana moena na Tamaza za gamu.

¹¹ Ba na Ongonguna na Tamaza, aza za vaturu mulea pana uke i Jisu, za tori kole tu pana toa tadigamu, ko na Tamaza pala mina vatoaria za na tinimiu pala mari uke. Aza tugu na Tamaza za vaturu mulea na Karisito pana uke za aza tugu za mina roiti vei ari pana neqi tana Ongonguna za kole tadigamu.

¹² Ego ko, ka viza tavitiqu, gita za tazeke tapiuni na toa tini ko tabe kole toadi ria na toa ikikeredi za

nyoroguani na toa tini.

¹³ Ura vei muna toadi ria na nyorogua ikikeredi tana na toa tini, nari za na uke tugu za muna gozoria. Ba vei pana neqi tana Ongongu muna vaukeria gamu ria na roiti ikikeredi tana toa tini, nari za pala muna tekua gamu za na toa.

¹⁴ Ura ria doru qari korapa tatoli pana Ongonguna na Tamaza za ria tugu za na tuna na Tamaza ria.

¹⁵ Gamu ko na Ongongu gamu tekua za zake varivapinauzu ko bu kole matagutuni mule na Tamaza. Goto na Ongongu gamu tekua gamu za aza za teku paugamu pana tatamana tana Tamaza ko aza za boka vaparanga veidigita ari lao tana Tamaza, <<Aba! Ao na Tamaqu!>> za gua.

¹⁶ Na Ongonguna makana na Tamaza za somana ule votuni vei za pojai na ongonguda gita za gita za na koburu tana Tamaza.

¹⁷ Ko koviria na koburu tana Tamaza za gita ke, ko pala tana somana izongoria tugu ria na mana za vakole kale vadi na Tamaza ria nana tinoni. Ego ko pala tana somana izongoria ria na mana za vakoleria na Tamaza ke, ko pala tana somana izongoria tugu ria na mana vei tugu na Karisito za izongoria. Ko vei tana somana gozoria gita za na vitigi tonai tana roitini na roiti leana za vei na Karisito, nari za pala tana somana tavalavata tugu za gita.

Na Vinalavata tadiria na Tinoni qari Vazozoto

¹⁸ Ara qa vazozotoa za na vitigi taqe gozororia gita pana totozo koviria za zake pada ko tana dogoro matagutudi ura na vinalavata pala tana tekua gita za na lavatana jola.

¹⁹ Doruna na vinapodaka za korapa nyorogua vitivitigini beto za korapa adono valeanani za na totozo tonai na Tamaza mina ule votudi za ria na tuna zozoto.

²⁰ Ura na vinapodaka za za taleveni ko minake boka vagore votua za na nyorogua tana Tamaza. Ko nake pana nana nyorogua makana na vinapodaka za za vei aza, goto na Tamaza tu za roiti veini ura za nyoroguani ko na vinapodaka mi kole adono gelegeleni za gua.

²¹ Ura maka rane na vinapodaka za mina taruvata ko minake nyabo beto ko mina tekua aza tugu na vinalavata qari izongia ria na koburu tana Tamaza.

²² Taque tori gilagilainada tu gita za podalai tu pa moa ko za kamua koviria za na vinapodaka doruna za gozoria na vitigi ko za makarai kei, za kole kei vei na reko za vitivitigi ko za tata varivapodo.

²³ Ba nake vinapodaka gu makana za za kei, goto gita taqe izongia na Ongu Tabuna, aza za vei na kobuna momoe na varivana tana tekua uka riza, ba taqe korapa tugu kei pana leoda tonai taqe korapa gelegeleni za na totozo tonai na Tamaza mina teku paugugita beto mina ruvatia pana sela za na tinida.

²⁴ Ko podalai tu tonai taqe taalo za taqe kole adono gelegele za gita, ba na zakazava za tori tabata tu za zake taadono gelegele. Ura i zeizi za kole adono gelegeleni mule na zakazava za tori batia tu?

²⁵ Ba vei na zakazava taqe ogoro batia za taqe korapa adono geleni, nari za taqe turu vangaju tonai taqe gelegele valeleanani gita aza.

²⁶ Ko pana zona vei tugu na nada adono gelegele za vamauru nari za na Ongongu ba za lame tugu somana tokadigita tonai taqe munyala. Taqueke gilagilai ae za na tuvizina tana varavara vei gita, ba na Ongu Tabuna makana za varavara tokadigita pana kei vitigi zake boka tapoja pikata pana paranga.

²⁷ Ko na Tamaza aza za tiro kamua na bulo tinoni za gilagilainana za na za za na roquroqu tana Ongongu, ko na Tamaza za gilagilai za na Ongongu za varavara tokadi ria na tinoni tana Tamaza pana zona vei za nyoroguani na Tamaza.

²⁸ Ko gita taqe gilagilai za tadiria qari roquroqua na Tamaza za aza za roitidi doru zakazava pana zona za votua na leana, ko za roiti vei zara aza pana tadiria za kukuria ura aza za na nana nyorogua aza pana tadiria.

²⁹ Ko ria za tori gilagilarianana tu perangaina, za ria ba za tori mijataria tu perangaina ko pala mari tekua za na uana tana Tuna makai, ko na Tuna makai za za vei na marene podo moe goto ria za na boko taina marene.

³⁰ Ko ria za tori mijataria tu perangaina za ria ba za tori soruria tu, ko ria za tori soruria tu perangaina za ria ba za tori vatuviziria tu pa moena makana, beto ko ria za tori vatuviziria tu pa moena makana za ria ba za tori valavataria tu.

Na Variroqu tana Tamaza

³¹ Ego ko na za tana gua za gita tonai tana dogororia ria doru zakazava za roiti vadigita na Tamaza ari. Na Tamaza za tori roiti vadigita tu, ko i ze i mina boka vakilasagita za vei?

³² Na Tuna tu makana ba zake aru muleni goto za valageria ko za uke vadigita gita doru, ko ae vei pala minake boka vatamo vadigita mutugu ria doru varivana leadi?

³³ I zeï za mina pitugita pa moena na Tamaza ko mina boka vakilasagita gita na tinoni tamijatadi tana Tamaza? Ura na Tamaza tu makana za tori vatuvizigita tu pa moena makana za gita.

³⁴ I zeï za mina boka jutudigita qari ogoro tavulaza nada sela za gita mina gua? Ura i Jisu Karisito tugu makana za ukedigita, ko za turu mule, beto ko aza tugu za nyumu pa kale matu-ana na Tamaza, ko aza tugu za korapa varavara tokadigita za gita.

³⁵ Bi mija zozoto tu za maka tinoni babi maka zakazava mina boka pikata paledigita gita pana variroqu tana Karisito. Tonai tu tafe gozorïa na tapata ko tafe takulanga, tonai tafe takomiti ura tafe rangea na Karisito, tafe gozorïa na songe, za keporedigita na poko, tafe gozororia na zakazava varivukedi, babi tabe tavauke tu, ba na Tamaza zake beto roquroqugita za gita.

³⁶ Na tapata tafe gozororia ari za qari tori tapo-jadi tu pa Kutikuti Tabuna, tonai ari za gua vei,
<<Tamaza, na mua tinoni ao gami ko za vei za
ria na goto tinoni qari nyorogua vaukegami
doru totozo,
qari dogoro veidigami na padamami za mami
takubolo vei gu na sipi,>> za gua.

³⁷ Ba tonai tafe lugeria ria na tapata ari za gita tafeke tavakilasa goto za vavarenigita tu na Karisito aza za roquroqugita.

³⁸ Ara qa vagilagila valeania za kepore zozoto za maka za mina boka pikata paledigita pana variroqu tana Tamaza. Nake uke babi na toa, nake ria na mateana babi ria na bangara pa vavagalo kota, nake zakazava pana totozo koviria babi na zakazava uka riza, nake ria qari izongo gotogoto neqi pana kasia guguzu ani,

³⁹ nake ria pa narena na kasia guguzu babi ria pa kauruna na kasia guguzu, za mari boka pikata paledigita gita pana variroqu tana Tamaza aza za tabata votu pana ti Jisu Karisito na nada Bangara.

9

Ria na Tinoni Jiu qari Kilu Pale na Karisito

¹ Na zozotona za ma pojai ara koviria ura ara za qa tori kole maka tavitia tu na Karisito. Qake sekeseke ara, ko na monanaqu aza za tatoka pana Ongu Tabuna ba za uleni za ara qake korapa sekeseke.

² Ma pojadigamu gu za na mamata takulanga qa izongia ara na veveidi ria na turaqu za lavata jola beto na vitigi za kole pa buloqu ara za kepore vinabetona!

³ Qa nyoroguani za vei ba boka za ara makaqu ba taleve pale beto ba tapikata pale pana tana Karisito, vei pana roiti vei aza za ria na turaqu zozoto pana toa masa na orungu mari boka vazozotoa na Karisito.

⁴ Ria za na butubutu Izireli, beto ko na Tamaza za teku pauzu veidi na tuna, beto ko ria tugu za vabatidi nana malakapi, beto ko tadiria tugu na Tamaza za roitidi nana vinaego, ko ria tugu za qari tekua na Vavanau, ko ria tugu za qari

tavagigalaini na vinatarazaena na Tamaza. Beto ko tadiria tugu na Tamaza za valameria nana taringutinguti,

⁵ ko ria tugu za qari podo lame vei pana tutidi ria na kuta tamadi pa moa, beto ko pana butubutu tugu tadiria za podo lame vei na masa na orungu za na Karisito, aza za na Tamaza za bangaradi doru zakazava, ko mi tavatarazae kamua na kamua. Agua.

⁶ Ego za zozoto tu za ria zoku tinoni Izireli za qarike vazozotoa za na Karisito, ba zara qari vei ria za zake uleni za na taringutinguti tana Tamaza zake gore votu. Na taringutinguti tana Tamaza za tori gore votu tu, ba ura nake ria doru qari podo lame vei na tinoni Izireli za qari tadogoro vei na tinoni Izireli zozoto tana Tamaza.

⁷ Beto ko nake ria doru tugu qari podo tuti lame vei ti Ebarahami za na koburu zozoto ti Ebarahami pana moena na Tamaza. Goto ari tu za gua vei na Tamaza pana tana Ebarahami, <<Pani ti Aisake tu mina tavaizongo za na tutimu ao,>> za gua.

⁸ Ko na ginuana aza za ari gu za vei, nake ria qari podo pana nyorogua tana tinoni za na koburu tana Tamaza, goto ria tu qari podo pana taringutinguti tana Tamaza za qari tadogoro vei na tutina i Ebarahami.

⁹ Ura ari tu za gua vei za na taringutinguti tana Tamaza pana ti Ebarahami, <<Padapada pa totozo vei tugu ani na aoro lame zana za mana mule lame ko totonai za na maqotamu i Sera mina vaporea maka tumu marene,>> za gua.

¹⁰ Ba nake aza gu makana za na vinapadapada, goto i Ribeka ba za bogatadi tugu ari kori koburu pa liguna za puta tavitia i Aisake aza na tamada gita.

¹¹ Ba tonai tu qari oqoro podo babi tonai tu qari oqoro roitini maka poata leana babi na ikikerena ari kori tamatazi, nari za vei ko mi vatadogoroni za na nana mijamijata za na vuana gu na nana nyorogua makana gu,

¹² ko na mijamijata aza za zake koko lame vei pana dia roiti leana goto za koko vei gu pana tana Tamaza makana aza za mijataria za gua na Tamaza, nari za ari za gua vei ti Ribeka, <<Na podo moana tu za mina nabuluni aza pa ligu,>> za gua.

¹³ Ko na tori tapojana tu pa Kutikuti Tabuna za ari za gua vei na Tamaza,
<<I Jekopi za qa roquroqua,
goto i Isoa za qake tavaraguani,>> za gua.

¹⁴ Ego ko na za tana gua za gita za vei? Na Tamaza zake tuvizi totonai za mijataria gu ria za nyorogua mijataria tana gua? Dai ko dai tugu!

¹⁵ Ari tu za gua vei na Tamaza pana ti Mosese,
<<Mana roquroqu tokani aza qa roquroqu tokani,
beto mana roqua aza qa roqua,>> za gua.

¹⁶ Ego ko za kabere gu za na mijamijata tana Tamaza za nake vuana na nyorogua babi na podepodeke tana tinoni, goto na vuana gu na varitokai tana Tamaza pana tadiria qari varivasevi.

¹⁷ Ko ari mutu za gua vei za na Kutikuti Tabuna pana tana Pero, <<Na ginuana qa vabangaranigo ara ao za vei ko ma vatadogoroni na qua neqi

tonai mana varoitigo ao qa gua, beto ko vei ko na izongoqu mi tavavakato doru kota pa kasia guguzu qa gua,>> za gua.

¹⁸ Ko na Tamaza za roquroqu tokani aza za nyorogua tokani, goto aza za nyorogua vaduviduvilia za za vaduviduvili paleni.

Na Korakora beto na Variroqu tana Tamaza

¹⁹ Ko maka gamu bi paranga lame vei ari pana taqu, <<Ko vei doru zakaza za qari taroit vagore votu pana nyorogua gu tana Tamaza nari za doru zakazava taqe roitini gita za tutia gu na nyorogua tana Tamaza za vei, ko ae za vei na Tamaza za tokea tu ropi na tinoni za sela za vei? Ura i ze i mae tu za tori raja kolokolosia tu za na nyorogua tana? >> bi gua za maka.

²⁰ Qokolo, goto i ze i ao qu korapa tokea na totolini na Tamaza? Ae vei na raro patu mina boka paranga karovia tu na tinoni za korapa roitini ko ari mina guni vei, <<Ae za vei ko qu roiti veiniziu tu ari?>> mina guni tu?

²¹ Na tinoni gu za roitini na raro patu za za gilagilai za ae mina varoit veini za na pezo roroitini raro. Ko pana maka kipa pezo aza mina boka roitidi kori raro, ko maka raro mina tavaroit pana roiti poreveveidi goto maka raro mina tavaroit pana roiti nake poreveveidi.

²² Zozoto na Tamaza za nyorogua uleni za aza zake tavaraguani za na sela beto za nyorogua vatadogoroni za aza kolenana nana neqi, ba za peki adono vamomozondi ria qari vakorakorai

beto ko qari taleveni ko mari gozoria na vinakilasa,

²³ ko vei ko mi vatadogoroni za na nana neqi lavata pana tadiria za roquroqu tokadi beto za vanaqitiria perangaina tu ko mari somana izon-gia za na malakapi tana pa noka.

²⁴ Ko gita ria na tinoni za kuku tekugita aza, ko nake gita Jiu gu makada ba ria na karovodi tugu vei,

²⁵ vei za tori pojai tu na Tamaza pa kutikuti ti Hosea, ari za gua vei,

<<Mana gigaadi na qua tinoni ria nake qua tinoni, beto ria qake roquroquria za mana gigaadi na tinoni qa roquroquria,>> za gua.

²⁶ Beto ari za gua vei mutu,

<<Pana ia qari tagigala <Gamu za nake qua tinoni> za gua, za ketakoi tugu za mari tagigala na tuna na Tamaza toana,>> za gua.

²⁷ Goto na veveidi ria na tinoni Izireli, ari za gua vei i Aisea,

<<Qari mota vei tugu na nagaza pa poanana ria na tinoni Izireli, ba ari ka viza gu za mari taalo.

²⁸ Ura aza vei za tori pojai tu za na Bangara pala minake oriavo vaokoto valeania za na nana vinakilasa pana tadiria na tinoni pa pezo,>> za gua.

²⁹ Ko maka moqaza podeke vei tugu za tori korotoni tu i Aisea pa moa tu za,

<<Vei na Bangara vivana jola bike loi pale vadigita
kaki tinoni,
nari za tabe tori tapiara imete beto vei tu ria
pa Sodomo beto pa Qomora za gita,>> za
gua.

Ria na Tinoni Izireli beto na Nongoro Leana

³⁰ Ego ko ari gu za vei na ginuana za. Ria tu
na tinoni karovodi qarike nyaqoa na tuvizi za
qari tekua za na tuvizi, ko na tuvizi aza za qari
tekua ria ura qari vazozotoa na roiti za roitini na
Karisito.

³¹ Goto ria na tinoni Izireli qari nyaqoa na
vavanau mina vatuviziria za qari oqoro tu teku
vatogaia za na tuvizi aza.

³² Ae za vei za ko qarike tekua tu na tuvizi?
Ura qarike nyaqoa ria za na Tamaza mi vatu-
viziria pana dia vinazozotona na Karisito, goto
qari nyaqoa tu ria za ae vei ko mari tavatuvizi
pana dia roiti leadi.

³³ Ko qari vei gu aza za tori pojai tu na Kutikuti
Tabuna ria, tonai ari za gua vei,

<<Vainongoro! Qa vakolea pa Zaione ara za maka
patu varivalotuna,

aza maka patu varivatatupe lavata.

Ba na tinoni za vakolea nana rangerange tana za
minake izongo tavakea podeke,>> za gua.

10

¹ Ka viza tavitiqu, na qua kuta nyorogua pa
buloqu beto na qua varavara lao tana Tamaza za
vei ko bari taalo ria na butubutuqu zozoto qa gua.

² Ara qa vagilagila valeania za ria qari ngalin-gali nyaqo vitivitigia na Tamaza, ba nake pa giga-lai zozotona qari nyaqoni aza.

³ Ura qarike dogoro gigalia ria za na zona vei na Tamaza za vatuviziria ria na tinoni beto ko na dia zona tuvizi tu makadi za qari nyaqoa ko mari vaturua qari gua, ko qari kilu pale za na zona varivatuvizi tana Tamaza.

⁴ Ba na Karisito tu za na vinaokotona na Vavanau, ko ria doru qari vazozotoa na Karisito za mari tavatuvizi pa moena na Tamaza.

Na Inaalo tadiria Doru Tinoni

⁵ Ko i Mosese za tori kutia tu za na veveina na zona qari tavatuvizi ria na tinoni qari tutia na Vavanau, ari za gua vei, <<Na tinoni za tuti vikitivokotoria na garunu tana Vavanau za mina tekudi na toa ria,>> za gua.

⁶ Ba na veveina na zona na Tamaza za vatuviziria ria qari vazozotoa na Karisito za ari tu za gua vei, <<Muke paranga vei ari pa bulomu ao, <I ze i za mina zae pa noka?> muke gua,>> za gua. (Na ginuana za kaki mari zae mae tu ko mari valageria na Karisito ko mina ule vadigita na zona tana taalo.)

⁷ Babi <<Muke paranga vei ari ao, <I ze i za mina gore ketakoi qari kole na ongudi ria na tinoni ukedi?> muke gua,>> za gua. (Na ginuana za kaki za mari gore mae tu ko mari toka vazalea na Karisito ko mina ule vadigita na zona tana taalo.)

⁸ Ba ari tu za gua vei za na Kutikuti Tabuna, <<Za kolenana gu tamu za na nongoro,

pa beruberumu gu beto pa bulomu gu ao,>>
za gua.

Ko na nongoro aza za na veveina na rangerange
ko aza tugu za gami taraeni gami.

⁹ Ko vei muna ule votuni pa beruberumu za na
Bangara i Jisu muna gua beto vei muna vazozotoa
pa bulomu za na Tamaza za vaturu mulea pana
uke aza, nari za pala muna taalo ao.

¹⁰ Na tinoni za vazozotoa pa bulona na Tamaza
za vaturu mulea pana uke i Jisu za tavatuvizi pa
moena na Tamaza aza, beto ko na tinoni za ule
votuni za na Bangara i Jisu za gua za za taalo.

¹¹ Ura ari za gua vei za na Kutikuti Tabuna,
<<Aza za vazozotoa aza za minake tavakea,>> za
gua.

¹² Ria na Jiu beto na tinoni karovodi za kepore
za maka bi goto pa moena na Tamaza, ura maka
moqaza Bangara gu za na Bangara tadiria doru,
ko aza za vadi na mana lavata ria qari kiu alili lao
pana tana.

¹³ Ura ari za gua vei za na Kutikuti Tabuna,
<<Ria doru mari kiu alili lao pa nizongona na
Bangara za mari taalo,>> za gua.

¹⁴ Ego ko na veveidi ria na Jiu za ria kaki bari
paranga, <<Ae mari vei mari boka kiu alili lao
pana tana aza qari oqoro vazozotoa ria? Beto
ae mari vei mari boka vazozotoa aza qari oqoro
nongoroni? Beto ae mari vei mari boka nongoroni
aza vei minake tatarae aza?

¹⁵ Beto ko ae mari vei mari boka tarae ria vei
na Tamaza minake garunu laodi ria mari tarae?
Ura za tori pojainana tu na Kutikuti Tabuna za ari

za gua vei, <Za vavagua jola za na lamedi ria qari pogozi na nongoro leana!> za gua,>> bari gua ria kaki.

¹⁶ E za zozoto tugu aza, ba nake ria doru za qari vazozotoa za na nongoro leana. I Aisea na tinoni korokorotai ba za tori pojainana tu, ari za gua vei, <<Bangara, za dogoro vei kepore za maka bi vazozotoa na vavakato tadigami,>> za gua.

¹⁷ Ko na vinazozoto za za pidoko votu lame tonai za tanongoro za na vavakato, beto ko na nongoro ani za lame tonai za tatarae za na vavakatona na Karisito.

¹⁸ Ego ba ara qa nanaza, ae vei qari ogoro izongo nongoro zozoto ria? Dai, qari tori nongoriadia tu, vei tugu za pojai na Kutikuti Tabuna, ari za gua vei,

<<Doru kota pa pezo za votu lao kamu za na mamalaingidi

beto pa ia betobetodi pana kasia guguzu za lao kamu za na dia nongoro,>> za gua.

¹⁹ Ego ba ara qa nanaza, ae vei ria na tinoni Izireli qarike vakabere valeania za na nongoro aza? Dai, qari daidia gu vazozotoa za, ko i Mosese tugu za na tinoni momoe ari za gudi vei,

<<Ara mana vakanokogamu za gamu pana tadiria nake puku tinoni,

ko na gabaladi ria na tinoni karovodi mana vatagigiridigamu za gamu,>> za gua.

²⁰ Beto ko i Aisea ba za paranga varene vei ari,

<<Ria tu qarike nyaqoziu za qari batiziu ara,

qa bola votu tadiria qarike nanazaziu ara,>>
za gua.

²¹ Goto na veveidi ria na tinoni Izireli za ari tu za gua vei i Aisea, <<Na rane doruna za qa kole kaqama laodi na limaqu tadiria na tinoni qari tabu vainongoro beto qari duviduvili ara,>> za gua.

11

I Tamaza zake Kilu Paledi ria na Tinoni Izireli

¹ Ego ko ara qa nanaza, ko ae vei za kilu paledi na Tamaza ria na nana tinoni makana? Dai ko dai tugu! Ura ara gu ko ba maka tinoni Izireli tugu, na gore lagere veiqu pana ti Ebarahami, ko na butubutu Benijimani ara, ba na Tamaza zake kilu paleniziu tu.

² Na Tamaza zake kilu paledi ria na nana tinoni za tori gilagilarianana tu perangaina tu. Ae vei gamuke gilagilai tu gamu za aza za pojai na Kutikuti Tabuna na veveina i Elaija? Tonai za qumiqumi lao pana tana Tamaza aza, za ari za gua vei,

³ <<Bangara, ria na tinoni korokorotai tamu za qari tori vauke beto pudala paledi tu, beto ria na mua idi tabuna vavavuidi za qari tori jegara palepaledi tu. Ara gu makaqu za qa kole jola, ko koviria qari korapa nyaqoziu ko mari vaukeziu mule qari gua,>> za gua.

⁴ Ba na za za gua za na mamalaingina na Tamaza totonai? Ari za gua vei aza, <<Dai, nake ao gu makamu. Koledia mule ari ka vitu vuro tinoni ara qa tori mijata kaledi tu, ria qarike opo gore pa

tungutungudi ko bari vatarazaea za na bekuna i Baala,>> za gua.

⁵ Ko za vei tugu pana totozo totonai za koviria ba kolenana tugu za maka minete kole jolana aza na Tamaza za tori mijataria tu ko qari vazozoto, ura aza za roquroquria ria.

⁶ Ko na mijamijata ani aza za roitini na Tamaza za koko vei pa nana variroqu varialona gu, nake pana kaki roiti leadi qari roitidi ria na tinoni. Ura vei na mijamijata tana Tamaza za bilame vei pana roiti tadiria na tinoni, nari za na variroqu varialona za tonai minake vei na variroqu varialona za vei.

⁷ Ego ko na za tana gua za vei ari? Aza na zona mari tavatuvizi pa moena na Tamaza qari kole nyaqoa za ria na tinoni Izireli za qarike batia, ba ria kaki tinoni gu za mijataria na Tamaza za qari batia. Goto ria doru za qari tavakiqili,

⁸ aza tugu vei za pojai na Kutikuti Tabuna, ari za gua vei,

<<I Tamaza za vagoredi na ongongu rura lavata ria,
na matadi qarike boka batabata beto na talin-
gadi qarike boka nongonongoro,
tinganai za kamua tugu pana rane ani,>> za gua.

⁹ Beto i Devita ba ari za paranga vei,

<<Na dia ivata tekutekuna leadi mi vei tu na saduru beto na vaqara
beto na patu varivatatupe ko mari gona tavakilasadi!

10 Mari tavarodomogedi tu za na matadi ko marike batabata, beto na pokotodi za mi takopokopo vei tu na tinoni za pogoza mamata doru totozo,>> za gua.

Ria na Tinoni Karovodi qari Taalo

11 Ego ko qa nanaza ara, aevei tonai qari tatupe ria na tinoni Jiu nari za aevei qari gona koledi zozoto ko qarike boka turu mule ligu? Dai ko dai tugu! Ba tonai qari maja paranga ria ko qarike vazozoto nari za na inaalo za lame tadiria na tinoni karovodi, ko vei ko mi vakonorio ria na Jiu ko mari nyaqoa ko mari vazozotoa na Karisito.

12 Ko vei na maja paranga tadiria na Jiu za vaizongia za na kasia guguzu beto na lotu tadiria za variizongodi na mana lavatana ria na tinoni karovodi, nari za ae mina koi vei lavatana za na mana mina lame tonai na vinanguti vaokotodi ria na Jiu za mari vazozotoa na Karisito.

13 Ego koviria tadigamu na tinoni karovomiu za ma paranga. Ara tugu za na tinoni tagarunuqu qa tagarunu lao tadiria na tinoni karovodi ko na roiti ninabulu za udukuniziu na Tamaza ani za qa roqu vaporeveveina jolaia ara,

14 ko vei ko ba boka vakonorio ria na turaqu zozoto ko ba boka aloria ria kaki qa gua.

15 Ura tonai qari kilu paledi ria za na Karisito za ria na goto tinoni mutu pa kasia guguzu za qari tavabaere lame tana Tamaza. Ko za vei za ae mina koi vei vavagua za tonai mari mule lame ria? Pala mina vei putaputa na tinoni za uke za toa sogaa!

¹⁶ Beto ko vei na kipana za tavarivana lao tana Tamaza vei na vua moena za na madina, nari za na batu bereti doruna ba na madina tugu. Beto ko vei ria na dia tite pa moa za na madidi, nari za ria na tudi ba na madidi tugu, ura vei na bagerena na suvege za bi madi, nari za na kakaena na suvege ba qari madi tugu.

¹⁷ Ego ko kaki kaena na suvege olive taumana za qari tori takaele pale tu ko na kaedi na suvege olive piruna za tasuni vatogaza lao ketakoi. Ko gamu tinoni karovomiu za gamu vei vaputaputa na kaedi na suvege olive piruna aza ko qu somana tavaganigani valeana pana tekutekuna leana za koko zale vei pana bagerena na suvege olive taumana.

¹⁸ Ko ao muke dogoro valavata mulenigo makamu pa moedi na kae olive qari tori takaele pale tu. Ba vei muna roverove vei qu nyorogua valavata mulenigo makamu nari za mu roquroqua ani: nake ao na kaena za qu pogoza za na bagerena, goto na bagerena tu za za pogozi go ao na kaena.

¹⁹ Ba bu paranga ao, <<E, ba ria na kaena zozoto za qari tori takaele pale tu ko ara tu za koviria qa tasuni vatogaza lao,>> bu gua.

²⁰ E, zozoto tugu aza. Ba na vuana qarike vazozotoa na Karisito za beto qari takaele pale ria, goto ao za qu vazozotoa gu na Karisito za vei za qu korapa turu vamauru. Ko za vei za muke dogoro vaululugo makamu, goto mi kolego tu na pangaga.

²¹ Na Tamaza ria tu na Jiu qari vei na kaena zozoto na suvege olive ba zake roqu tumatumadi goto za kaele paledi tu, ko ao ba minake

roqueroqu tumatumanigo goto pala mina kaele palenigo tugu vei munake vazozoto ao.

²² Mu vainongoroni tu na variroqu leana beto na varivakilasa neqina tana Tamaza ko! Ria qarike vazozotoa za qari tekua na vinakilasa neqina, goto ao za qu izongia nana variroqu leana vei munake beto totoravuzia ao za nana variroqu leana aza. Goto vei munake totoravuzia ao za nana variroqu leana aza nari za ao ba muna takaele pale tugu ao.

²³ Goto vei mari beto vasekea ko mari vazozotoa ria na Karisito, nari za ria ba pala mari tavasuni sogala mule pana kuta suvegena na olive ria. Ura na Tamaza mina boka vatogaza sogalaoria mule ketakoi qari kole perangaina ria.

²⁴ Ura ao za perangaina za qu vei na kae suvege olive piruna na takaele kolena, ko nake tutina na toa umuma za qu tasuni vatogaza laopana maka suvege olive taumana ao. Ko na munyalana jola gu za na Tamaza mina suni vatogaza mule laoria ria na kaedi zozotona na suvege olive taumana pana dia suvege olive zozotona.

Ria na Tinoni Izireli mari Gabala

²⁵ Ka viza tavitiqu tinoni karovomiu, ara qanyorogua vitivitigini ko mu vakabere valeania gamu za na varivagigalai ani aza perangaina za golomia na Tamaza, ko vei ko muke roqueroqua za qu tavagigala pana miu roqueroqu makamiu. Ria na tinoni Izireli za qari vapatua na bulodi ba marike vei lalaodia ria, goto mari vapatua na bulodi tinganai mina kamua gu za tonai na nguti okotodi ria na tinoni karovodi mari luge lame.

²⁶ Ego beto totonai za ria doru tinoni Izireli za mari taalo. Ari za gua vei za na Kutikuti Tabuna, <<Pa Zaione mina koko lame vei za na inaalo, aza mina vagabala vapele paledi na uana za vakevakeporea na Tamaza i Jekopi.

²⁷ Ko ani za na qua vinaego mana roitini pana tadiria:
ara mana vulasaria na dia sela,>> za gua.

²⁸ Pana kalena qari kilu pale ria za na non-goro leana za qari vei na kana tana Tamaza ria nari za qu tatoka za gamu, goto pana kalena ria za na tinoni tamijatadi tana Tamaza za na Tamaza za korapa roquroqurianana ria ura na nana taringutinguti za tori kolenana tu tadiria na tamadi pa moa tu.

²⁹ Ura na Tamaza zake boka sogai na roquna na veveina na nana varivana beto na nana mijami-jata.

³⁰ Gamu na tinoni karovomiu za perangaina ba gamuke vatabea na Tamaza, ba koviria gamu tori izongia tu za na roquroqu varitokai tana ura ria na tinoni Izireli qarike vatabea aza.

³¹ Ko koviria za ria mutu za qarike vatabea na Tamaza, ko aza tugu za roquroqu toka veidigamu gamu za ria ba mina roquroqu toka veidi tugu ria.

³² Ura na Tamaza za tori loi laodi tu pana dia toa nake vatabe ria doru, ko vei ko mi vadogorodi nana roquroqu varitokai ria doru za gua.

I Tamaza mi Tavatarazae

³³ Za varivagabara jola ae koi vei korina beto na lavatana za na tavagigala beto na gigalai tana Tamaza!

I zeï mina boka kori votudi ria nana mijamijata,
beto i zeï mina boka vakabereria ria nana zona!

³⁴ I zeï mae tu za tori gilagilainana tu za na roquna na Bangara?

Babi i zeï mae tu za tori tinoni totoli vani tu aza?

³⁵ I zeï za tori iani mae tu kaki zakazava perangaina na Tamaza,
ko na Tamaza bi sogā vani aza?

³⁶ Bi mija tu za maka tinoni bi tori iai mae tu babi tori tolini mae tu na Tamaza, ura tana gu qari koko vei ko aza gu za vapodakaria beto ko aza gu za korapa gaitiria za doru zakazava. Ko tana gu mi lao za na vatarazae kamua na kamua. Agua.

12

Mu Toani na Toa Koregana

¹ Ego na Tamaza za tori vadogorodigita tu za nana variroqu lavatana jola ko ara qa tepa vitiv-itigigamu za gamu, ka viza tavitiqu, ko mu vani na Tamaza na miu toa vei maka vavavui toana za lioso beto za vaqerai na Tamaza. Aza gu za na vatarazae tuvizina zozotona muna boka valaoa gamu.

² Muke vamalumia na uana tana kasia guguzu ani ko mi kole kuta uanani na miu toa, goto mu vamalumuria tu na miu roquroqu ko mari kole tasoga vakorega ko mu boka gilagilai gamu za

11:33 Aisea 45.15; 55.8.

11:34 Aisea 40.13; Jobi 15.8; Jeremae 23.18; 1 Koriniti 2.16. **11:35** Jobi 41.11.

na nyorogua tana Tamaza, aza nana nyorogua za leana, za varivaqera beto za tuvizi.

³ Na Tamaza za tori vaniziu tu nana varivana variroqu ara ko za vei za qa korapa parangagamu za gamu doru okokoto tinoni: muke roquroqu mule vazaego vitivitigi jolani aza za pada bu rove veinigo makamu. Goto mu dogoro mulenigo makamu pana zona tavagigala tu, ko gamu doru mu okoto dogoria za na miu boka na padana na rangerange za okoto vadigamu na Tamaza.

⁴ Gita ko pana maka tinida na zoku za na kobukobu tinida, ba na okokoto kobukobu tinida ari za nake maka moqazana za na dia roiti.

⁵ Ko pana zona vei tugu aza za gita za na zoku ba taqe tavamaka tini gu pana nada kole maka tana Karisito, ko taqe variizongo lao lame za gita doru.

⁶ Ego ko taqe tori izongoria tu gita ria na okokoto bokaboka za vadigita na Tamaza ko tavaroitiria. Vei na bokaboka pana ule votuna na nongoro tana Tamaza za bu izongia, nari za mu roitini padana tugu na mua rangerange.

⁷ Vei na bokaboka pana roiti ninabulu za bu izongia, nari za mu nabulu. Vei na bokaboka pana varivagigalaini nana zozoto za bu izongia, nari za mu varivagigalai.

⁸ Vei na bokaboka paranga vaneqina na rangerange tana goto tinoni za bu izongia, nari za mu varivaneqi. Na tinoni za boka variadi nana izizongo za mi variia pana bulo leana. Na tinoni totoli za mi roiti ngalingalini nana roiti. Na tinoni za roquroqu tokadi ria na tinoni varivasevidi za mi roitini pa qeraqera zozotona.

Kaki Vavanau pana Toa Tutina na Karisito

⁹ Na miu variroqu mi koko pana bulomiu zozoto. Mu kilu pale za na ikikerena, goto mu aru tamania tu aza za leana.

¹⁰ Mu makarai variroqu lao lame vei ria na tamatazi pana maka tatamana. Mu ngalingali valavataria joladigamu makamiu ria na goto tinoni.

¹¹ Muke udapelu, goto mu ngalingalini tu za na toa ninabulu. Mu sutungu vuruvurungia za na miu toa ongongu. Mu nabuluni za na Bangara.

¹² Tonai gamu korapa adono gelegele voleanani aza mina roiti vadigamu na Bangara za mu suvere qeraqera. Tonai mu gozoria na tapata nari mu vangajuia. Mu aru tokatokai na varavara.

¹³ Ria na tinoni tana Tamaza qari varivasevi za mu iaria, beto mu revanga vadi na miu ruma ria na tinoni kamudi.

¹⁴ Mu manadi ria qari ngangulugamu; e, mu manadi tu, muke levelevedi

¹⁵ Mu somana qeraqera tavitiria ria qari qeraqera, mu somana lukana tavitiria ria qari lukana takulanga.

¹⁶ Mu makarai suvere varikamu. Muke roveria na zakazava pala muna vavalavata muledigamu makamiu, goto mu somana suvere tavitiria tu ria na tinoni qarike tadogoro vaporeveveidi. Muke vavatinoni gigigalaigamu makamiu.

¹⁷ Muke sogani ikerena za na ikerena. Mu roitini za aza za leana pana dogodogoro tadiria doru tinoni.

¹⁸ Ria na roiti muna boka roitidi makamiu za mu roitidi tugu, ko mu suvere bulebule tavitiria ria doru tinoni.

¹⁹ Ka viza qua baere leana, muke varisogamiu

makamiu tonai mari roiti lameni nikerena tadigamu, goto mu loi vani tu na lolomo na Tamaza ko aza tu mina aru veidi. Ura ari tu za gua vei na Tamaza pana Kutikuti Tabuna, <<Ara tu za mana roiti varisoga, beto ara tu mana vakilasaria qari roiti lameni nikerena tadigamu,>> za gua za na Bangara.

²⁰ Goto ao za mu roitini gu aza vei za pojai na Kutikuti Tabuna, ari za gua vei, <<Vei bi burana za na mua kana, nari za mu vatekutekua. Vei bi kidepe aza, nari za mu vabukua. Ura vei muna roiti valeana vei ari ao, nari za pala mina kea vikevikereni za na mua kana,>> za gua.

²¹ Muke vamalumia nikerena qari roiti lameni ria pana tamu ko mi vakilasigo, goto ao tu mu vakilasini na mua roiti leana za na roiti ikikerena.

13

Vataberia ria na Tinoni Matamata pa Qavuna

¹ Gamu doru mu vataberia ria qari izongia na neqi tana qavuna. Ura ria na qavuna za qarike kole goboro goto na Tamaza tu za vadi na neqi, beto ko ria doru neqi matamata qari korapa kole za na tori tamijatadi tu pana tana Tamaza.

² Ko za vei za na tinoni za raja kolokolosia za na qavuna za za raja kolokolosia tugu na tinoni aza za na vinaturu tana Tamaza, beto ko ria na tinoni qari roiti vei zara za qari nyaqo taridi makadi na vinakilasa tana qavuna.

³ Ria na tinoni matamata za qarike tavaturu ko na vamatagutudi ria qari roitini na roiti tuvizidi, goto qari tavaturu ria ko na vamatagutudi ria tu

qari roitidi na roiti ikikeredi. Ko vei munake nyorogua matagutuni za na tinoni matamata za izongia na neqi tana qavuna nari za mu roitini gu aza vei za tuvizi, beto za aza mina dogoro valavatigo ao.

⁴ Ura aza ba maka nabulu tugu tana Tamaza ko za roitini aza vei mina tokadigamu gamu doru. Ba vei muna roitini na ikerena ao nari za pada tugu ko mu matagutumua tu, ura nake goborona za na neqi varivakilasa za izongia aza. Ura aza ba na nabulu tugu tana Tamaza ko na roiti tugu tana Tamaza za roitini tonai za vakilasaria ria qari roitini na roiti ikikerena.

⁵ Ko za tuvizina gu za mu vatabea za na qavuna, nake vei ko keta mi vakilasigo goto na monanamu ba za pojanigo tugu za na tuvizi.

⁶ Ko za vei za mu tabara vaokotoria ria na miu takisi, ura ria tugu na nabulu tana Tamaza za qari korapa tapatianani na roiti teku takisi ani.

⁷ Mu tabara lao za ketakoi qu oqoro tabara lao: vei bi na takisi za bu oqoro vaia nari za mu vaia tugu za na takisi aza, vei bi na takisidi na miu izizongo za bu oqoro vaia nari za mu vaia tugu aza. Ria na padadi mari tapangaga ba qu oqoro pangagadi nari za mu pangagadi, beto ria na padadi mari tavalavata ba qu oqoro valavataria nari za mu valavataria ria.

Na Toa Variroqu

⁸ Muke vakole jolaria ria na miu lipulipu za pada bu tori vaukeria tu perangaina, goto aza tu mu vakole jolai za na miu makarai variroqu. Ura na tinoni za roquroqua na goto tinoni za tori vagore votua tu aza za na Vavanau tana Tamaza.

⁹ Ura na garunu ari, <<Muke barabarata, muke varivuke tinoni, muke iko, muke dogoro ny-oroguani na nana na goto tinoni,>> beto bi kole-nana mule kaki garunu, za qari taaru varikamu pana maka garunu gu ani, <<Mu roqueroqua na goto tavitimu vei vaputaputa qu roqueroqu veinigo makamu.>>

¹⁰ Tonai qu roqueroqua na goto tavitimu nari za quke roitini maka zakazava ikerena pana tana. Ko na vaokotona na Vavanau za na variroqu gu.

Na Rane Lane tana Karisito

¹¹ Ego ko mu toa vei aza qa tori pojadigamu tu za gamu ura gamu gilagilaimiu za na totozo tage korapa toani koviria. Na aoa za tori kamu tu ko gamu mu iqolo pana miu puta, ura na totozo mina alogita na Tamaza za koviria za tata jolani totonai tage koni podalai vazozoto.

¹² Na bongi za tori nonoro jola keninana tu, beto na volavolaza rane za tori zae tu. Ko aria ko taulu paledi ria na roiti tana rodomo, ko tavazaeria na zakazava varipera tana kabere.

¹³ Ta rerege pana uana tuvizina vei na tinoni za rerege pana rane kabere: take varimineteni na toa bukubuku za votua nikerena babi na toa bukubuku goboro, take toani na toa virivori lao lame goboro babi na toa manugu, take varikorakora na varipera babi na varikono lao lame.

¹⁴ Goto mu pokopokoni tu gamu za na Bangara i Jisu Karisito, beto muke vani na lolomo pana miu

13:9 Votu 20.13-15; Vavanau 5.17-19, 21; Matiu 19.18. **13:9** Iama 19.18; Matiu 5.43; 19.19; 22.39; Maka 12.31; Luke 10.27; Qelesia 5.14; Jekopi 2.8.

roquuroqu za na nyorogua ikerena tana tinimiu ko mi taroiti votu pana miu toa.

14

Muke Pitua na Tavitimu

¹ Na tavitimu za munyala pana nana rangerange ko zake boka roitidi kaki zakazava qarike valeania ria kaki tinoni za mu vakamu valeania tu za gamu gamu neqi pana miu rangerange. Ba tonai muna vakamua nari za muke gesoa za na veveina na nana vinazozoto aza.

² Pana tana maka tinoni za vazozotoa za za leana gu za mina tekua doru gotogoto ganigani za gua, ba na tinoni za munyala pana nana vinazozoto za na ganigani taumadi gu za tekuria.

³ Na tinoni zake kiludi doru ganigani za mike dogoro vakepore veveinaia za na tinoni zake boka tekuria doru ganigani. Beto ko na tinoni za teku ganigani taumadi gu ba mike pitua tugu za na tinoni zake kiludi doru ganigani, ura na Tamaza makana tu za tori valeania tu za na tinoni aza.

⁴ I zei ao ko nake mua laona ba qu pitua tu nana nabulu na goto tinoni? Pana dogoro tu tana nana bangara makana za mina tadogoro vei za turu vamauru babi za lotu za na nabulu aza. Ko pala mina turu vamauria gu aza, ura na Bangara pala mina vaturu mauria aza.

⁵ Maka tinoni za dogoro veini maka rane za poreveveina joladi ria na goto rane, goto maka goto tinoni za dogoro veidi doru rane qari poreveveidi beto pana vinatarazaena na Tamaza. Ego pana ginugua ani za ria doru mari mijatia za

aza za tuvizi pana dia roqueroqu ko mari vazozoto valeania.

⁶ Na tinoni za dogoro vaporeveveina jolani za maka rane za roqueroqu vei aza pana valavatana na Bangara aza. Beto na tinoni zake kiludi doru ganigani za roiti vei pana valavatana na Bangara aza, ura za paranga leana laoni tugu tana Tamaza za na tekutekuna. Beto ko na tinoni zake tekuria kaki goto ganigani za roiti vei pana valavatana tugu na Bangara aza ko za paranga leana laoni tugu tana Tamaza aza vei za tekua.

⁷ Nake vei ko na vaqera muledigita gu makada za taqe toa za gita, beto ko nake vei ko na vaqera muledigita gu makada za taqe uke za gita.

⁸ Ura tonai taqe toa nari za na Bangara tu za taqe toa vani, beto tonai taqe uke nari za na Bangara tugu taqe uke vani. Ko vei tabe toa ba tabe uke nari za ba na nana tugu na Bangara za gita.

⁹ Ko za vei tugu ani za na Karisito za uke beto za toa mule, ko aza za bangara betodi ria na tinoni toadi beto vei tugu na tinoni ukedi.

¹⁰ Ko ao maka pukuna ae za vei qu pitua tu na tavitimu? Beto ao maka goto pukuna ae za vei za qu dogoro vakepore veveinaia tu na tavitimu? Ura gita doru za pala tana turu beto pa moena na nyumunyumuna varituti tana Tamaza, ko aza tu za mina pitua aza taqe roitini.

¹¹ Ko taqe gilagilainada gita za vei aza ura ari za gua vei za na Kutikuti Tabuna,

<<Ara na Tamaza toaqu ani, za gua za na Bangara, ko pa moequ ara mari todongo ria doru tinoni,

beto ria doru mari ule votuni za ara za na Tamaza,>> za gua.

¹² Ko totonai za tana okoto oe laoni na Tamazaria na okokoto nada roiti, ko aza mina roitini na mijamijata varituti.

Muke Toka Vaselai na Tavitimu

¹³ Ego ko na Tamaza tu za mina pitugita za gita doru, ko za vei za gita take varituti lao lame. Goto mu dogoro viloto valeania tu ko muke langono patu varivalotu beto na patu varivatatupe pa moena na taimu.

¹⁴ Ara qa gilagilai beto qa vazozoto valeania pana qua kole maka tavitia na Bangara i Jisu, za na ganigani makana za zake tabunana tagani. Ba vei maka tinoni bi rove veini za tabunana za maka ganigani, nari za za tabunana tugu tana aza.

¹⁵ Vei bi pana ginugua ganigani gu bi tavamamata pana nana roquroqu za na tavitimu, nari za quke korapa toani na variroqu ao. Muke vamalumia na mua ganigani ko mi aru ngangagulia za na rangerange tana tinoni za ukeni na Karisito.

¹⁶ Ko muke vamalumia za na miu roiti leana ko mi tapoja vikevikere.

¹⁷ Ura na binangara tana Tamaza za nake veveina na ganigani babi na buku, goto na veveina tu na toa tuvizina, na toa vabulebule lao tadiria na goto tinoni, beto na toa qeraqera za koko lame vei tana Ongu Tabuna.

¹⁸ Ko na tinoni za nabuluni na Karisito pana toa vei ari za vaqerai na Tamaza beto za tavaleana tugu vei pana dogodogoro tadiria na tinoni.

¹⁹ Ego ko ria tu na zakazava qari valamea na suvesuvere vabulebule beto ko ria na zakazava qari ovulia na goto tinoni za tage nyaqo vitivitigiria gita.

²⁰ Ko muke aru vikeria pana ginugua ganigani gu za na roiti za roitini na Tamaza pana toa tana tinoni za vazozoto. Doru ganigani za na liosodi ko mari boka tateku, ba za sela tugu aza pana tana tinoni tonai za tekua maka ganigani, nari za vatatupeni ko za valotua za na dia rangerange ria kaki goto tinoni ura qari rove veini za sela za na tekuna na ganigani aza.

²¹ Za vavagua jola za muke tekua za na masa babi na buku vaini, babi kaki zakazava mule mari boka vatatupeni ko muva valotua za na rangerange tana tavitimu ura aza za rove veini za sela za na tekuna na ganigani aza.

²² Ao na mua vinazozoto pana tekuna doru ganigani za mu kopuni pa varikorapaimiu ao gu beto na Tamaza gu. Za tamana za na tinoni zake pitu muleni makana pana bulona tonai za roitini za aza vei za tuvizi pana nana roquroqu.

²³ Ba na tinoni za orirabeke za tonai za tekuteku nari za na tinoni tapituna aza, ura zake koko vei pana nana rangerange za na roiti za roitini. Ko na roiti za taroiti ba nake koko veina pana rangerange za na sela tugu aza.

15

Vaqeraria na Goto Tinoni, Nake Makamiu

¹ Ego ko gita tage bokaboka za tapogozo tokadi na pogozo mamata ria qari munyala beto ko take vaqera muledigita gu makada.

² Gita taokoto vaqerai na goto tavitida pana zakazava aza vei mina tokani beto mina ovulia aza.

³ Ura na Karisito ba zake vaqera muleni makana, goto na veveina aza na Karisito totonai za paranga lao tana Tamaza za ari tu za gua za na Kutikuti Tabuna, <<Na paranga ikikeredi qari gonanigo ao Tamaza, za qa varaja betoria ara,>> za gua.

⁴ Ko ria doru zakazava qari takuti pana Kutikuti Tabuna za qari takuti ko na vagigalaida gita, ko pana korapana na turu vangaju beto na manoto taqe tekua pana Kutikuti Tabuna za taqe adono gelegele voleanani gita aza za taringutingutini mina roiti vadigita na Tamaza.

⁵ Na qua tepa za na Tamaza aza na kutana na turu vangaju beto na manoto za mi vadigamu na bokaboka ko mu makarai maka pana miu variroqu pana suvere vei za suvere vei i Jisu Karisito,

⁶ ko pana maka roverove beto pana maka malmalangi mu vatarazaea gamu za na Tamaza, aza na Tamana na nada Bangara i Jisu Karisito.

Na Nongoro Leana tadiria na Jiu beto na Tinoni Karovodi

⁷ Ego ko gamu doru za mu makarai lao lame pana miu toa ko na Tamaza mi tavatarazae, maka moqaza vei na Karisito ba za vatogagamu tugu za gamu.

⁸ Ara qa paranga vei ari ko keta mu mumani gamu za na Karisito za lame nabaludi ria na tinoni Jiu ko za vatadogoroni za na zozoto tana Tamaza,

ko za vagore votua aza za na taringutinguti za valamea na Tamaza tadiria na kuta tamada pa moa.

⁹ Ko ria na tinoni karovodi ba mari boka vatarazaea na Tamaza ura aza za roquroqu tokadi ria. Ko na tori tapojana tu pa Kutikuti Tabuna za vei ari, aza ari za gua vei,

<<Ko ara mana vatarazaego ao pana varikora-paidi ria na karovodi,

beto mana kera lao pana tamu ara,>> za gua.

¹⁰ Beto ari mule za poja vei za na Kutikuti Tabuna, <<Gamu na tinoni karovomiu za mu somana qeragera tavitiria ria na tinoni tamijatadi tana Tamaza!>> za gua.

¹¹ Ko ari mule za gua vei za na Kutikuti Tabuna, <<Vatarazaea na Bangara, gamu doru tinoni karovomiu, beto mu vatarazaea aza gamu doru tinoni!>> za gua.

¹² Beto ko i Aisea ba ari mule za gua vei, <<Maka pa tutina i Jese za mina lame ko aza mina turu bagaradi ria na tinoni karovodi,

ko pana tana mari vakolea na dia rangerange ria na tinoni karovodi,>> za gua.

¹³ Na Tamaza aza za vageledigita uka risa za mi vapugeledigamu na qeraqera beto na bule ura gamu rangea aza, ko na neqi tana Ongu Tabuna mi vapugele nyonyoadigamu na rangerange gelena aza mina vadigamu na Tamaza.

15:9 Kera Vatarazae 18.49; 2 Samuela 22.50. **15:10** Vavanau 32.43. **15:11** Kera Vatarazae 117.1. **15:12** Aisea 11.10; Dogodogoro 5.5.

Na Ginuana za Paranga Vaneqi i Paula

¹⁴ Ka viza tavitiqu, ara makaqu qa gilagila vaeleagamu za gamu za pugelegamu na roiti leadi, ura gamu gigalai vaeleania beto gamu boka varivavanau lao lame.

¹⁵ Ba pana leta ani ara qa nyorogua paranga vaneqineqidigamu za kaki ginugua ko gamu muke mumadi ria, ura ara na Tamaza tu za vaniziu nana roquoroqu varialona ara

¹⁶ ko qa nabuluni ara i Jisu Karisito pana tadiria na tinoni karovodi. Qa roiti vei na iama ara ko qa varivagigalaini na nongoro leana tana Tamaza, ko ria na tinoi karovodi mari vazozoto za mari vei na varivana za vaqerai na Tamaza beto za vamadia na Ongu Tabuna.

¹⁷ Ego ko pana qua kole maka ti Jisu Karisito za ara qa boka vaqatani ria na qua roiti qa nabuluni na Tamaza.

¹⁸ Ara manake pojaria mule ria na goto zakazava, goto ria gu za vaniziu na bokaboka na Karisito ko qa roitidi ko ria na tinoni karovodi mari vazozotoa na nongoro leana. Na Karisito za roitidi pana taqu za ari pana qua paranga na roiti,

¹⁹ pana neqidi na vinagilagila beto na roiti varivagabaradi. Ko qa boka roitidi ara za ari pana neqi tana Ongongu. Ko na vuana za podalai pa Jerusalema ko mi livutu kamua pa ia pa Ilurikoni za qa tori vaokotia tu ara za na vavakatona na nongoro leana tana Karisito.

²⁰ Ko ara za na qua kuta ngalingali za vei ko ma vavakatoni na nongoro leana pana kota tu za oqoro izongo tanongoro na izongona na Karisito qa gua. Ura vei mana roiti pana kota za tori tanon-

goro tu nari za pala mana vei gu na tinoni roiti ruma za vaturua na ruma pana nana kokovana tu na goto tinoni tu.

²¹ Goto ara qa roitini tu aza vei za pojai na Kutikuti Tabuna, ari za gua vei,
<<Ria qari oqoro taule vadi aza za mari batabata, beto ria qari oqoro nongoroni za mari gilagilai,>> za gua.

Na Ngutinguti ti Paula ko Mina Kamu pa Romu

²² Ego ko pana ginuana qa vavakatoni na nongoro leana ani za ara qa kole tasuqusuqutu kubo totozo ko qake boka lame tadigamu ara.

²³ Ba koviria kepore mule za kaki ia pana kota ari qari oqoro nongoroni na Karisito, beto na qua nyorogua ko ba lame ovikigamu za tori kolena tu zoku aoro,

²⁴ ko koviria qa rovea za pala mana boka nogoto ko mana ovkigamu za gamu tonai mana rererege lao pa kota pa Sipeni. Ko qa rovea za pana qua rerege jola vei ketakoi za mana dogorogamu za gamu, ko gamu ba pana liguna mana suvere qeraqera tavitigamu iapeki totozo gu nari muna boka vatana tokaniziu pana qua rererege.

²⁵ Ba koviria za ma pogoze gore vadi mae na varivana poata ria na tinoni tana Tamaza pa Jerusalema qa gua.

²⁶ Ura ria na ekelesia pa Masidonia beto pa pikata guguzu pa Akaia za pana dia qeraqera qari varikamudi ria na varivana ari ko mari tokadi ria na tinoni golabadi qari suvere tavitiria ria na tinoni tana Tamaza pa Jerusalema qari gua.

²⁷ Ko pana dia qeraqera beto ko pana dia roverove za pada tugu ko bari roiti vei qari gua nari za qari roiti vei ari. Ura ria na tinoni karovodi za qari somana tatoka pana dia toa ongongu tonai qari nongoria na nongoro leana pana tadiria, ko za pada tugu za ria na tinoni karovodi mule mari tokadi pana kalena na dia izizongo ria na tinoni Jiu qari vazozoto pa Jerusalema.

²⁸ Ego ko tonai mana vaokotia mae tu ara za na roiti ani ko mana tori vakarovo valeana laoa tu ara tadiria pa Jerusalema za doru poata qari varikamudi ari, nari za beto mana jola vei tadigamu ko mana lao pa Sipeni.

²⁹ Ko qa gilagila valeania za tonai mana lame tadigamu za pala na mana lavata tana Karisito za mana pogoza lameni ara.

³⁰ Ego taqe tori kole maka tavitia tu na nada Bangara i Jisu Karisito za gita beto na Ongongu za tori vadigita tu na variroqu ko taqe boka makarai variroqu. Ko za vei za, ka viza tavitiqu, qa tepa vitivitigigamu ara za gamu ko mu somana tavitiziu pana varavara vaneqi lao tana Tamaza,

³¹ ko ma tavalegazadi ara ria na tinoni qarike vazozoto pa Jjudia beto ko ria na tinoni tana Tamaza pa Jerusalema ba mari qerani za na roiti ninabulu mana roitini.

³² Mu varavaradi za ari, ko vei pana nyorogua tana Tamaza nari za tonai mana lame kamugamu za gamu za mana minyere mae ko mana tavan-galingali mule pana tadigamu.

³³ Na qua varavara za na Tamaza bule mi so-mana tadigamu doru. Agua.

16

Na Roquroqu ti Paula lao tadiria na Okokoto Tinoni pa Romu

¹ Ego qa ule vadigamu zana ko muna boka rangea i Poibe, aza maka luluda reko pana nada kole maka tana Karisito beto ko aza tu za maka nabulu pana ekelesia pa guguzu pa Kenikiria.

² Ko mu vakamu valeana veini maka tinoni ta Bangara aza pana uana garona vei taqe vakamura na tinoni tana Tamaza beto ko mu dogoro tokani pana kaki zakazava bi qasani tonai za korapa tadigamu. Ura maka reko varitokai valeana tadiria na kubo tinoni beto ko taqu tugu vei aza.

³ Mu pojadi na qua roquroqu tadi ari Pirisila beto i Akuila na marenena. Ria za qari makarai roiti tavitiziu ara pana nabuluna i Jisu Karisito,

⁴ beto vei ko mari aloa na toa taqu qari gua nari za qarike matagutu gona pale zozoto na dia toa. Ko nake ara gu makaqu za qa paranga lao tadiria, goto ria doru ekelesia tugu vei tadiria na tinoni karovodi za qari paranga leana lao tadiria.

⁵ Mu pojadi tugu vei na qua roquroqu ria na ekelesia qari varikamu pana ruma tadi ari kori.

Mu pojani na roquroqu tana qua baere leana i Ipaenitosi, aza na tinoni momoe pa kota pa Esia za vazozotoa na Karisito.

⁶ Mu pojani na qua roquroqu ti Mere, aza za pavu tale vivivadigamu gamu.

⁷ Mu pojadi na qua roquroqu tadi ari Adoronikosi beto i Iuniasi, ria na Jiu tavitiqu ara beto ko perangaina ba qari suvere tavitiziu tu ara pa ruma varipiuna. Na tinoni tagarunudi

poreveveidi beto ko tonai tu qa oqoro gilagilai na Karisito ara za qari podalai tutia na Karisito ria.

⁸ Mu pojani na qua roquroqu ti Amipiliatosi, aza na qua baere leana za tutia na Bangara.

⁹ Mu pojani na qua roquroqu ti Ubanosi, aza na tinoni za makarai roiti tavitigita pana roiti tana Karisito; beto mu pojani tugu vei na qua roquroqu ti Sitakusi, aza na qua baere leana.

¹⁰ Mu pojani na qua roquroqu ti Apelesi, aza na tinoni nabuna pana nana rangerange lao tana Karisito; beto mu pojadi tugu vei na qua roquroqu tadiria na puku tatamana ti Arisibobulosi.

¹¹ Mu pojani na qua roquroqu ti Herodioni, aza na Jiu tavitiqu; beto mu pojadi tugu vei na qua roquroqu tadiria pana puku tatamana ti Nakisosi, ria qari vazozotoa na Bangara.

¹² Mu pojadi na qua roquroqu tadi ari kori reko ari Turupaina beto i Turuposa, ria qari pavu taleni na Bangara; beto mu pojani tugu vei na qua roquroqu tana reko i Pesis, aza na nada baere leana za pavu tale vivivani na Bangara.

¹³ Mu pojani na qua roquroqu ti Ruposi, aza na tinoni za tabata pikatana na nana na Bangara; beto mu pojani tugu vei na qua roquroqu tana tinana, aza ara ba za kopu veiniziu tugu na tuna.

¹⁴ Mu pojadi na qua roquroqu tadi ari Asunikiritosi, i Pelegoni, i Hemesi, i Patorobasi, i Hemasi, beto ko ria doru qari tutia na Karisito qari somana suvere tavitiria ria.

¹⁵ Mu pojadi na qua roquroqu tadi ari Pilologosi, i Jiulia, i Nereusi beto na luluna reko, beto i Olumipasi beto ria doru tinoni tana Tamaza qari suvere tavitiria ria.

¹⁶ Mu varigozoro pana uana madina tonai mu varikamu. Ria doru ekelesia tana Karisito pana ia pani qari garunu laoni na dia roquoroqu tadigamu.

Na Vavanau Vinabetobetona

¹⁷ Ego qa tepa vitivitigigamu ara za gamu, ka viza tavitiqu, ko mu dogoro kopudi ria qari roitidi na varivaripiarai beto na varivarivalotu. Na dia roiti za goto pana varivagigalai aza gamu qu tori tekua tu, ko mu ukudi ria na tinoni vevei zara

¹⁸ Ura ria na tinoni vevei zara za nake nada Bangara na Karisito za qari nabuluni, goto qari roiti tutia na dia nyorogua gu makadi. Qari paranga vagigigalai beto qari paranga valomolomoza ko qari nyoravaria na roqudi ria za munyala gu na toka vapirudi.

¹⁹ Ba na veveimiu gamu gamu vatabea na nongoro leana tana Karisito za tanongoro tadiria doru tinoni, ko na veveimiu gamu za qa qerani ara. Ko qa nyoroguangigamu za gamu mu tavagigala ko mu roitini na leana, beto mu lioso ko mu kilu pale na ikerena.

²⁰ Ko vei muna vei gamu nari za na Tamaza, aza na kutana na bule, za tata mina vakilasia ko muna bangara jolani gamu i Setani. Na variroqu varialona ta nada Bangara i Jisu mi somana kole tadigamu.

²¹ Za garunu laoni nana roquoroqu tadigamu i Timote, aza za makarai roiti tavitiziu ara; beto vei tugu ari Lukasi, i Jasoni beto i Sosipatorosi, ria na turaqu ara.

²² Ara Tetiosi, maka tinoni tugu tana Bangara beto qa kuti vagorea na leta ani, za qa garunu laoni na qua roquoroqu tadigamu.

²³ I Qaiosi, aza za vatogaziu ara Paula pana nana ruma beto ko na ekelesia doruna ba za varikamu tugu pana ruma tana, za garunu laoni na nana roquroqu tadigamu. I Erasitasi, na tinoni kopu poata tana guguzu lavata pani, beto ko i Kuatosi na turada, ba qari garunu laodi tugu na dia roquroqu tadigamu.*

Na Vinatarazae

²⁵ Aza za boka vaturu vaneqigamu vei za uleni na nongoro leana taqu beto tonai za tatarae i Jisu Karisito, beto aza vei za tadogoro votu pana zozoto za tagolomo pana zoku totozo pa moa,

²⁶ ba koviria za tori bola votu tu pana kutikuti tadiria na tinoni korokorotai beto ko pana varigarunu tana Tamaza kole jolana, ko ria doru puku tinoni mari vazozotoa beto mari vatabea aza,

²⁷ aza za maka makamakaina Tamaza gigigalaina jola mi tavatarazae, pana roiti ti Jisu Karisito, kamua na kamua! Agua.

* **16:23** Kaki kutikuti pa moadi na pikata 24 za kole pani ko ari za gua, <<Na variroqu varialona ta nada Bangara i Jisu Karisito mi somana kole tadigamu doru.>>

Kubokota Adapt New Testament **Ghanongga: Kubokota Adapt New Testament (Bible)**

copyright © 2024 The Seed Company

Language: (Ghanongga)

Contributor: Islands Bible Ministries

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 2 May 2025

b15930fb-006d-5d59-8c92-849586c93e2c